

Sostrčan

Junij 2020

Jozef Pitanc
Blagajnik prostovoljnega
gasilskega društva v Sostrem

Franc Vidmar
Nadnik prostovoljnega
gasilskega društva v Sostrem

Franc Strah
Odbornik prostovoljnega
gasilskega društva v Sostrem

Ustanovitelji
Prostovoljnega gasilskega društva v
Sostrem
Ustanovljeno dne 7/8. 1920.

100
LET

PGD SOSTRO

Uvodnik

Takega življenja si nismo izbrali sami, morali pa smo ga sprejeti

Drage Sostrčanke, dragi Sostrčani!

Pred vami je druga številka glasila, ki bi vas moral počakati v vaših nabiralnikih že v začetku aprila. A je življenje v preteklih mesecih marsikomu spremenilo načrte. Tudi nam.

Številna društva so imela v spomladanskem času pripravljenih veliko dejavnosti, da bi se krajani lahko zopet srečali, se na kratko pogovorili, krepili zdrav duh v zdravem telesu in bogatili medsebojne odnose. Predvsem Prostovoljno gasilsko društvo Sostro je želelo 100. obletnico delovanja praznovati, kot se za tak visok jubilej spodobi, a bo praznovanje te moralo počakati na ugodnejše razmere. Zato PGD Sostro v tej številki bolj v sliki kot v besedi namenjamo nekoliko več prostora, zgodovino in delovanje društva si boste lahko prebrali v njegovem biltenu.

Kljub vsemu pa moramo iz vsega, kar smo doživeli, izvleči nekaj pozitivnega. Številni smo naš kraj prečesali do zadnjega kotička in spoznali, kako je v domačem kraju lepo. Tretjino Mestne

občine Ljubljana obsega Četrtna skupnost Sostro in naša zelena dolina je bila prav zdaj balzam za dušo. In biti obdarjen s čudovito naravo je neprecenljivo.

Spoznati človeka in družbo v stiski so prepoznali v Vrtcu Pedenjped in Društvu podeželja Lipoglav, saj so se izredno hitro organizirali in odzvali na pobudo o šivanju pralnih mask za potrebe zdravstvenih ustanov in civilne zaščite. ISKRENA HVALA VSEM IN VSAKEMU POSEBEJ.

Bili smo vztrajni, razumevajoči, potrpežljivi in odgovorni do sebe in drugih. Tako nam je s skupnimi močmi uspelo življenje nekako postaviti v okvir normalnega. NAJ TRAJA.

Iskreno se vam zahvaljujem za vse pohvale, ki smo jih bili deležni ob prvi številki, in vas hkrati vabim, da naše in vaše glasilo bogatijo tudi vaši prispevki. Elektronski poštni nabiralnik: sostrcan2019@gmail.com že čaka na vašo pošto.

Želim vam prijetno branje!

Maruša Babnik
odgovorna urednica

Iz vsebine

Beseda predsednika	3
Svet ČS Sostro se predstavi	4
Komunala pa to!	6
Društva na dlani	10
Kulturni utrip	22
Šola in vrtec	24
Tudi v hribih se dogaja	26
Lepote podeželja	27
Duhovna misel	28
Pogled v zgodovino	29
Športnik z vasi	30
Zgodilo se je	31
Za najmlajše	32

Četrtna skupnost
Sostro
Mestna občina
Ljubljana

Organizacija Združenih
narodov za izobraževanje,
znanost in kulturo

LJUBLJANA:
MESTO/CITY
OF/LITERA-
TURE ...
Unescovo
kreativno mesto
od 2015

Izdajatelj:
Mestna občina Ljubljana
Četrtna skupnost Sostro

Cesta II. grupe odredov 43
1261 Ljubljana Dobrunje
mol.sostro@ljubljana.si
www.cs-sostro.si

Odgovorna urednica: Maruša Babnik

Uredniški odbor:

Marjanca Marn
Domen Zajec
Mojca Eržen
Andreja Svetek.

Lektoriranje: Saša Grčman

Oblikovanje: Color.Id, Uroš Sterle s.p.

Tisk: Collegium Graphicum d.o.o.

Naklada: 2.500 izvodov.

ISSN 2670-7071

Beseda predsednika

Pozdravljeni, krajanke in krajani ČS Sostro

Za nami je eno leto dela v novi sestavi Četrtnega sveta ČS Sostro. Veseli me, da smo svetniki dejavni, enotni v zastopanju interesov kraja, ne glede na politično prepričanje, naše seje pa dobro obiskane in konstruktivne z obilico dobrih novih predlogov in pobud. Na tem mestu iskrena hvala vsem svetnikom za dobro sodelovanje!

Kar nekaj projektov smo v preteklem letu uspešno izvedli (asfaltiranje ceste v Dolgo Brdo, asfaltiranje avtobusne postaje na Tujem Grmu, sodelovanje pri izgradnji optičnega omrežja v celotnem nižinskem delu ČS, podaljšanje urnika obratovanja LPP, nova avtobusna postajališča z urejenimi nadstrešnicami v Besnici, novo postajališče na cesti na Pečar ...), še več pa ostaja odprtih. Smo po površini daleč največja ČS (tretjina površine celotne MOL), po številu prebivalcev pa druga najmanjša. Nizka gostota poselitve prinaša večje stroške izgradnje javne infrastrukture in nižjo prioriteto časovne izvedbe. Vendar ima življenje »na vasi« tudi svoje prednosti, na katere včasih radi pozabimo.

Pozdravljam dobro sodelovanje z vodstvom in vsemi službami MOL in kličem k še boljšemu medsebojnemu

sodelovanju. Pri tem pomembno vlogo igrate tudi sami krajani. S pozitivnim pristopom, poštenimi in konstruktivnimi dialogi, z razumevanjem širšega konteksta. S takim načinom skupnega delovanja smo že bili uspešni in verjamem, da bomo tudi v prihodnje.

Čaka nas leto veliko prekopenih cest, dvorišč, vrtičkov ... V nižinskem delu zaradi graditve kanalizacije, v hribovitem zaradi izgradnje vodovodov. Težki in dolgo časa pričakovani projekti. Stopimo skupaj, sodelujmo z mestno upravo in izvajalci, pomagajmo z zbiranjem soglasij, prepričajmo nejevoljnega soseda. Če je poseg v našo lastnino pustil posledice, se na terenu najprej poskusimo dogovoriti z izvajalcem za sanacijo. Pokličite nas na pomoč. Da se.

V letošnjem letu na našem prioriteten seznamu glede cest ostajata na prvem mestu sanacija med graditvijo daljnovoda poškodovane ceste na Vnajarje in asfaltiranje ceste v Ravnem Brdu. Trudili se bomo, da bi morda v okviru izvajanja aglomeracij v sodelovanju z MOL prenovili vsaj del od države pozabljene Litijske ceste. Čaka nas sanacija plazu na Gabrju. Konec leta je obljubljen kategorizacija cest, ki prinaša ureditev vzdrževanja in zimske službe

Igor Koprivnikar - predsednik Sveta Četrtnne skupnosti Sostro

marsikateri naši cesti. Sodelovanje z našimi društvi ostaja nespremenjeno, ker je odlično. Ste naš kvas in naš ponos!

Spoštovani krajanke in krajani. Ostajamo odprti za vse vaše predloge, pobude in pripombe. Kot vaši izvoljeni predstavniki jih tehtamo, presojamo in urejamo po naših najboljših močeh. Skupaj z vami se trudimo (p)ostati najlepši del najlepšega mesta!

Covid 19

Spoštovani krajanke in krajani!

Zahvaljujem se vam za vzorno upoštevanje napotkov Vlade RS in NIJZ med karanteno. Upam, da smo krizo prebrodili zdravi in s čim manj posledicami na vseh področjih. Ob tej priložnosti se iskreno zahvaljujem predvsem požrtvovalnim gasilcem PGD Sostro, PGD Lipoglav in PGD Prežganje, ki so med karanteno uspešno pogasili več požarov na izjemno zahtevnih terenih.

Prav posebej pa se zahvaljujem Društvu podeželja Lipoglav in Vrtcu Pedenjped, ki sta organizirala in vodila akcijo šivanja zaščitnih mask. V sodelovanju s ČS Sostro ob podpori župana MOL, g. Zorana Jankovića, in podžupana MOL, g. Dejana Crneka, ste v lipoglavskem društvu s pomočjo pridnih rok prostovoljk sešili ogromno število zaščitnih mask. Te smo v prvi vrsti razdelili gasilcem PGD in vsem najbolj izpostavljenim skupinam prebivalstva. Akcija je bila tako uspešna,

da jo je na mestni ravni povzela tudi MOL. Ta je predlagala tudi preostalim četrtnim skupnostim, naj pomagajo na enak način. Prizadevni pedagoški delavci iz Vrtca Pedenjped pa so pralne maske namenili zdravstvenemu osebju UKC.

Še enkrat iskrena hvala!

Igor Koprivnikar
Predsednik Sveta ČS Sostro

Podpredsednik Marjan Bitenc

Spoštovani krajanji in krajanke, lepa hvala za vaše izkazano zaupanje, da sem dobil že drugi mandat v svetu naše Četrtni skupnosti Sostro.

Naj se vam predstavim. Sem domorodni Sostrčan, ki sem v preteklem letu dopolnil sedmo desetletje. Otroštvo in mladost sem preživel v kmečko-delavski družini, z bratom in sestro v urejeni družini. Po končani osnovni šoli v Sostrem sem v Ljubljani pri podjetju IMP pridobil poklic elektromehaničar šibkega toka. Po odslužitvi vojaškega roka sem se vpisal na Srednjo tehnično šolo v Ljubljani in jo končal. Celotno delovno dobo sem opravil v podjetju IMP Ljubljana na različnih delovnih mestih, od elektromehanike do vodje plana. Deloval sem v različnih komisijah in samoupravnih organih in svoje delovno obdobje končal kot član v nadzornem svetu podjetja.

Ob gradnji hiše in skrbi za družino sem se v letu 1985 pridružil odboru za izgradnjo telefonskega omrežja v Krajevni skupnosti Zadvor in Krajevni skupnosti Bizovik in v letu 1988 smo pridobili 500 novih telefonskih priključkov. Od leta 1990 sem deloval v Upravnem odboru Zadruženega doma Zadvor. Od leta 1994 do 1998 sem bil predsednik Upravnega odbora Zadruženega doma Zadvor, ko smo z razpoložljivimi sredstvi obnavljali naš Zadružni dom. Uspelo nam ga je obdržati v primernem stanju, da ga ni doletela usoda propada kot v nekaj podobnih stavbah v naši okolici.

V letu 1994 sem se včlanil v Sadjarsko-vrtnarsko društvo J. E. Krek – Sostro in kmalu prevzel naloge tajnika društva. Na občnem zboru društva leta 1999 so me imenovali za predsednika društva, to nalogo odgovorno opravljam še danes, z namenom uživanja zdrave hrane, izboljšanja samooskrbe in obdržati lep videz naše neprecenljive Slovenije. Z organizacijo Praznika jeseni želimo povezati vsa društva v naši Četrtni skupnosti Sostro, s posebnim poudarkom prikazati, da vse za preživetje je treba pridelati na naših poljih, vrtovih in sadovnjakih. Naše videnje

poskušamo prenesti na mlade, zato tesno sodelujemo z vrtcem in šolo.

Moj pogled seže dvajset let v preteklost po reorganizaciji lokalne samouprave in pripojitvi nekdanje občine Ljubljana Moste - Polje k Mestni občini Ljubljana, saj smo na komunalnem področju zaostali. Ne morem se sprijazniti, da je Litijska cesta od vzhodne obvoznice do Sostrega brez pločnika, kolesarske steze in je preozka za normalni promet. Po dopisu Ministrstva za infrastrukturo tudi ni v planu za rekonstrukcijo. Cesta od Litijske ceste skozi Sadinjo vas do kamnoloma je zelo kritična in izredno nevarna, ker je preozka, saj kamioni redno vozijo po pločniku. Močno si želim, da bi izgradili obvozno cesto ali da bi prenehal delovati kamnolom. V višinskem delu je nekaj cest še makadamskih, na katerih ob vsakem močnejšem deževju nastanejo poškodbe, v suhem vremenu pa oblaki prahu. Posebno kritična je oskrba z vodo v višinskem delu naše četrtni skupnosti, ne morem se sprijazniti z dejstvom, da v šoli na podružnici piše VODA NI UŽITNA. Seznanjen sem, da se pripravljajo projekti in pridobivajo soglasja. Poudaril sem nekaj večjih problemov, ki obremenjujejo naše krajanke in krajane.

Posebej se moram dotakniti tega, da so bile vse podružnične šole in matična šola v Sostrem razširjene in stari del obnovljen. Osnovna šola v Sostrem je lepa, prijazna in že skoraj premajhna. Na področju vrtcev je bilo veliko postorjenega in odprtih nekaj lokacij po višinskem delu. A žal vrtec v Zadvoru (po novem Učenjak) ne more sprejeti vseh otrok. Potrebna je razširitev. Po mojem vedenju že več kot 40 let odklanja sprejem vseh otrok, ki želijo bivati v vrtcu, ki jim je najbližji. Velika pridobitev iz leta 2018 je novo pokopališče z mrliško vežico v Sostrem. Pred leti je bila tudi zgrajena mrliška vežica na Prežganju, vzdrževanje drugih pokopališč je primerno. V kratkem pričakujem, da se začne agromelioracija s komunalno izgradnjo, kjer bo del nižinskega dela priključen na kanalizacijo, ter ureditev pločnikov in ostale infrastrukture na cestah, ki so v lasti občine. Ob izgradnji

bo treba pridobiti veliko soglasij za položitev komunalnih vodov, nastopili bodo problemi z zemljišči. Pričakujem vašo pomoč, da skupno rešimo probleme in čim hitreje pridemo do boljše komunalne opremljenosti našega kraja.

Kot član Komisije za urejanje prostora in infrastrukturo se bom zavzemal za vzdrževanje, obnovo in gradnjo infrastrukturnih objektov, naprav in opreme, zbiral predloge krajanov glede komunalnega urejanja in predlagal prednostne naloge s področja odprave komunalnega deficita, spremljal stanje na področju turizma, trgovine in gostinstva ter podajal predloge za razvoj na teh področjih, spremljal stanje na področju kmetijstva in gozdarstva ter dajal predloge za razvoj teh dveh področij.

Spoštovani krajanji in krajanke, v želji uspešnega sodelovanja vas naprošam, da svoje probleme sporočate v Četrtno skupnost Sostro, kjer jih bomo pregledali in posredovali ustreznim službam na Mestni občini Ljubljana. Moje izkušnje mi pravijo, da prava beseda pravo mesto najde. Sredstva, s katerimi razpolagamo, so majhna, z dobro voljo in medsebojnim sodelovanjem ter racionalno porabo bomo kaj dobrega postorili.

Marjan Bitenc
podpredsednik Sveta Četrtni skupnosti Sostro

Podpredsednica Marjana Marn

Dragi sokrajani! Iskrena hvala za izkazano zaupanje.

Rojena na podeželju, med Ljubljano in Zasavjem, kjer se razprostirajo najlepši pogledi na naše najvišje vrhove, v Gabrju pod Jančami, sem se s podeželjem v srcu že kot mladostnica aktivno vključevala v dejavnosti, ki so nas medsebojno povezovala, krepile in pripomogle k pospeševanju razvoja hribovskih vasi, kar sem zagotovo povzela po svojem očetu Janezu Končarju, ki se je v življenju z vsemi močmi potrudil za boljši jutri krajev v okolici Janč.

Življenje me je vodilo v pridobitev učiteljskega poklica, saj sem si ga od nekdaj srčno želela opravljati. Postala sem učiteljica in kmalu sprejela izziv poučevanja na podružnični šoli v domačem kraju, ki mu v svojem prostem času vedno znova dodajam nove in nove. Eden izmed njih je bila vključitev v program Celostnega razvoja podeželja in obnove vasi (CRPOV), v okviru katerega smo predstavili potrebe, ki so bile nujne za izboljšanje življenja podeželanov (vodovod, širše in asfaltirane ceste, boljše avtobusne povezave, vrtec ...). Prav tako je bila izražena velika želja po ohranjanju kmetijstva in iskanju novih možnosti za preživetje z dejavnostmi na kmetiji, zato je bilo ustanovljeno Turistično društvo Besnica - Janče, ki je s svojim delovanjem iz leta v leto postajalo uspešnejše in znano po vsej Sloveniji kot tudi zunaj naših meja. Društvo je tesno povezano s šolo, saj mu s svojimi učenci ves čas ponujamo kulturno-umetniške predstavitve za njihove tradicionalne prireditve Jagodne in Kostanjeve nedelje. Kmetije so se v tem času preusmerile v sadjarstvo. Med otroki, ki prihajajo na podružnično šolo Janče in pozneje nadaljujejo šolanje na matični šoli Sostro, so bili tudi otroci mladih gospodarjev, ki so se takrat preusmerili v naravi prijazno pridelavo in predelavo sadja. Takšna kmetijsko-pridelovalno-turistična zasnova razvojne vizije območja zahteva ustvarjalne in široko izobražene gospodarje kmetij. Za doseg tega cilja je potrebno že zgodnje ter stalno načrtno usmerjanje prihajajočih generacij. Glede na to, da je bilo ravno na našem območju

veliko otrok s preusmerjenih kmetij, je bil dodatno izražen ustvarjalni in delovni interes šole, staršev in Odseka za razvoj podeželja pri Mestni občini Ljubljana. Zato smo se odločili, da zasadimo vzorčen sadovnjak na obstoječem šolskem vrtu ter na brežinah okoli šole, za katerega še danes vestno skrbimo z vso ljubeznijo. Prav zato smo štirikratni prejemniki znaka ŠOLSKI EKOVRT, ki ga podeljuje Inštitut za trajnostni razvoj.

Naslednji izziv je bil še tesneje povezan z Mestno občino Ljubljana, Odsekom za razvoj podeželja, ki me je povabil v svojo vodilno projektno skupino, v kateri smo kovali nove načrte za razvoj podeželja in marsikaterega uresničili, med njimi turistični paket Modrost stare mame v deželi jagod in še številne druge. Z njim otrokom pričaramo posebnosti podeželja nekoč in danes. V tem času sem se pridružila Zavodu za razvoj podeželja, ki je ponujal strokovno podporo pri razvoju podeželja na našem območju in s katerim smo posebnosti našega podeželskega prostora ponesli v svet. Tako je šola sodelovala z večino članic EU, vse od sosednjih držav Hrvaške, Italije, Avstrije, nadalje Francije, Češke, Poljske, Litve pa vse do Malte na jugu in Finske na severu. Vsak obiskovalec je z janških hribov odšel s slovenskim šopkom iz papirja. Razvili smo ga s pomočjo svojih babic, ki so dragoceno znanje izdelave rožic prenesle na mlade.

Vseživljenjsko učenje in medgeneracijsko sodelovanje smo torej v naših hribih izvajali, še preden so postali »prednostna naloga družbe«. Tako nam je skupaj uspelo pridobiti certifikat za peko kruha, potic, peciva in testenin na tradicionalen način ter predstaviti pilotni projekt »PEKARNA 301«, v kateri so združile moči in kuharske talente ženske s podeželja, ki so znanja svojih babic prenesle v sodobni čas s pripravo tradicionalnih dobrot v sodobni preobleki.

S sprejetjem Programa razvoja podeželja Republike Slovenije, s katerim smo postali upravičeni do izkoriščenja sredstev Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja, se je začelo novo obdobje tudi

za ljubljansko podeželje in moj novi izziv. Možnost za sooblikovanje razvoja podeželja je dobil tukaj živeči človek, človek, ki najbolj pozna svoje okolje, ki čuti z njim in se zaveda, kaj je tisto, kar bo z uresničitvijo prineslo, da bo postalo življenje na podeželju kakovostnejše za prebivalce in hkrati vabljivo za obiskovalce in turiste. Kot neizprosna borka za podeželje sem se med sooblikovalci takoj znašla tudi sama, kajti že od nekdaj je bilo in ostaja podeželje globoko zasidrano v mojem srcu. Tako sem s svojim znanjem, poznavanjem okolja in izkušnjami sodelovala pri oblikovanju strategije lokalnega razvoja in oblikovanju lokalne akcijske skupine Sožitje med mestom in podeželjem, katere predsednica sem bila v prvem programskem obdobju (2007–2013) in ostala tudi v novem (2014–2020).

Nenehno iščem poti in različne vire za uresničitev potreb in želja prebivalcev na podeželju in društev. V tem obdobju smo na območju ljubljanskega podeželja uresničili devet projektov, ki so pripomogli h kakovostnejšemu življenju na pragu slovenske prestolnice in hkrati prispevali k uresnitvi ciljev lokalne razvojne strategije. Med njimi naj omenim projekt Podružnična šola – gibalno razvoja, ki se je izvajal šest let in s katerim smo povezali devet podružničnih šol iz treh občin. Vanj je bilo vključenih več kot tisoč otrok, 90 delavcev šol, od učiteljev do tehničnih delavcev, 106 lokalnih ustvarjalcev ter 16 društev, izvedenih je bilo 206 delavnic in 25 skupnih srečanj na različnih lokacijah in več kot 35 promocijskih aktivnosti. Za projekt smo leta 2013 prejeli priznanje NAŠA Slovenija, ki ga podeljuje gibanje za ohranjanje in uveljavljanje slovenske kulturne in naravne dediščine/krajine KULTURA-NATURA Slovenija. Ne smem pozabiti leta 2013 realiziranega projekta VAŠKA UČNA TOČKA, s katerim se je izvedla potreba po skupnem vaškem prostoru, v katerem se zdaj srečujejo, učijo,

družijo in ustvarjajo vse generacije in vsi zainteresirani prebivalci ljubljanskega podeželja.

Od leta 2019 v okviru LAS Sožitje med mestom in podeželjem po podružničnih šolah izvajamo projekt PODRUŽNIČARJI GREMO NAPREJ, s katerim uresničujemo cilje, usmerjene v izboljšanje pozitivnega odnosa do ohranjanja narave in lokalnega okolja ter pridobivanje praktičnih izkušenj pri trajnostno usmerjenem načinu življenja. S povezovanjem različnih ustvarjalcev v lokalnem okolju se razvija nova oblika medgeneracijskega sodelovanja za zagotavljanje zdravega razvoja otrok in kakovostno participacijo starejših ljudi v družbo, ki jim naša družba posveča vse premalo pozornosti. Ravno zaradi tega smo jih podružnične šole vključile v projekt, v katerem sodelujemo z roko v roki.

V iskanju možnosti za uresničitev idej prebivalcev podeželja sem veliko svojega časa namenjala in ga še vedno namenjam

tudi za pridobivanje sogovornikov v lokalni in četrtni skupnosti. Marsikaj od tega smo s skupnimi močmi uresničili, veliko osnovnih infrastrukturnih potreb pa je ostalo, žal, še vedno neuresničenih. Seveda k temu prištevam tudi to, da vse le ni odvisno samo od enega človeka, temveč vrste udeležencev na številnih področjih udejstvovanja, ki morajo pri tem aktivno sodelovati, podpreti in seveda sprejeti.

Verjamem, da bo moje aktivno sodelovanje skupaj z vami v četrtni skupnosti prispevalo k uresničitvi prioritetnih potreb okolja, saj smo skupaj močnejši, bolje slišani in zagotovo uslišani. Dolgo časa so trajala prizadevanja za asfaltiranje lokalne ceste na Dolgo Brdo, do katere sta vodili dve makadamski cesti. Lansko jesen so končno dobili asfaltno povezavo in neizmerno so in smo je veseli. Veseli bomo tudi letošnje jeseni, saj sem prepričana, da bomo po dolgih desetletjih dočakali kakovostno pitno vodo z izvedbo projekta Povezovalni vod Volavljje–Janče, ki

bo sofinanciran iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Torej korak za korakom, z vztrajnostjo in močno voljo si bom prizadevala za uresničevanje nujnih projektov, kot so asfaltiranje preostalih makadamskih cest in širitev vodovodnega omrežja, kar bo prispevalo tudi k zblizevanju razvoja podeželja in urbanega območja z namenom ustvarjanja sožitja med podeželjem in mestom.

Uspešen in kakovosten razvoj območja Četrtna skupnosti Sostro lahko razvijamo le skupaj. Zato vabim vse, ki vam ni vseeno za naše kraje, ki imate radi podeželje, da se nam na tej poti pridružite in s svojimi pobudami ter idejami sodelujete pri uresničevanju izboljšanja kakovosti bivanja ter hkrati večje prepoznavnosti domačega okolja za obiskovalce in turiste. Na ta način bomo poskrbeli za živo in razvito četrtno skupnost na pragu glavnega mesta.

Marjanca Marn

podpredsednica Sveta Četrtna skupnosti Sostro

Komunala pa to!

Aktivnosti za urejanje prostora in komunalno infrastrukturo

Asfaltiranje ceste Gozd - Reka

Septembra je bila asfaltirana cesta Gozd - Reka. Člani Sveta ČS Sostro smo bili z izvedenim zadovoljni.

Ureditev kanalizacije na Cesti 13. julija od Litijske ceste proti Vevčam

Glede na to, da se bo urejala kanalizacija v nižinskem delu ČS Sostro in po predvidenih načrtih območje med Cesto 13. julija in Litijsko cesto (okrog 25 hiš) ni zajeto, je bil podan predlog, da se OGDG MU MOL opozori, da je treba v okviru aglomeracij urediti kanalizacijo tudi na tem delu Ceste 13. julija.

Asfaltiranje Gobarske poti

Pobuda krajanov Gobarske poti, da se cesta zemljiškoknjižno uredi in asfaltira, se vleče kot jara kača. Svet ČS Sostro je predlagal, da je treba MOL MU ORN opozoriti, da se je treba z lastnikom, ki ni pripravljen prodati zemljišča za cesto, nujno dogovoriti o rešitvi zadeve. Če se s prenosom zemljišča še vedno ne bo strinjal, je treba sprožiti

postopek razlastitve v javno korist. ORN MU MOL je v letošnjem letu že izvedel parcelacijo zemljišč, kjer poteka cesta.

Zbiranje nevarnih odpadkov

V prvi polovici novembra 2019 je pred sedežem ČS Sostro potekalo zbiranje nevarnih odpadkov za območje Podmolnika. JP VO-KA Snaga je odpadke zbiralo tri ure. Akcija je bila uspešno izvedena.

Zemljišče za izgradnjo gasilskega doma

Predsednik sveta ČS Sostro, g. Igor Koprivnikar, se je skupaj s predstavnikoma PGD Sostro 25. septembra 2019 sešel z županom MOL, g. Zoranom Jankovičem, s katerim so se pogovarjali o zemljišču in izgradnji gasilskega doma. Župan MOL, g. Zoran Janković, podpira gradnjo gasilskega doma v neposredni bližini bajerja v Žabji vasi in podpira spremembo namembnosti zemljišča. V ta namen bo MOL predlagala spremembo namembnosti zemljišča.

Sedemnajstega oktobra 2019 se je predsednik s predstavnikoma PGD Sostro sešel tudi z vodjo Oddelka za urejanje prostora in urbanizem MU MOL, mag. Miranom Gajškom, in dr. Liljano Grobelšek Jankovič. Na sestanku je bila izrečena podpora navedeni lokaciji, z zadržkom, da je treba zadevo uskladiti z Ministrstvom za kmetijstvo.

Napeljava optike na območju ČS Sostro

Predsednik ČS Sostro, g. Igor Koprivnikar, se je sešel s predstavnikom podjetja RUNE (25. 9. 2019) glede napeljave optičnega omrežja na območju dela Sostrega. Optika bo v okviru projekta RUNE napeljana v naslednjih krajih: Brezje pri Lipoglavu, Češnjica, Mali Lipoglav, Pance, Podlipoglav, Gobarska pot, Podmolniška cesta, V Karlovce, Repče, Kocjančičeva ulica, Sadinja vas, V Češnjico, Selo pri Pancih, Šentpavel, Veliki Lipoglav in Zagradišče. V vmesnem času pa se je predsednik večkrat sešel s predstavnikoma podjetij LGB,

Meliora in GVO, ki za Telekom Slovenije urejajo projektno dokumentacijo in izvedbo izgradnje optičnega omrežja. S podporo podpisov 121 zainteresiranih krajanov. Gospodu Robertu Mrvarju za sprožitve akcije, zbirateljem podpisov gospe Sotlar, gospodu Bertalančiču, gospodu Lesarju, gospodu Bitencu, gospodu Godcu in za koordiniranje članici sveta ČS Sostro Maruši Babnik se predsednik ČS iskreno zahvaljuje. Skupaj smo dosegli, da se je nacionalni operater odločil podaljšati oz. razširiti svoje omrežje na naslednje ulice in kraje: Podlipoglav, Podmolnik z Gobarsko potjo, V Karlovce, V Češnjico in Šentpavel. Večina omenjenih glavnih vodov optičnega omrežja je ob izidu te številke Sostrčana tudi že izgrajena. Za vas Češnjica (za katero so krajanje ravno tako izrazili večinski interes) pa še potekajo pogovori in to, kot kaže, dobro. Vsi ostali zgoraj naštetih kraji ostajajo vključeni v projekt RUNE, ki naj bi se po zagotovilih nosilca projekta izvedel v roku dveh let. Predsednik sveta ČS Sostro se je glede izgradnje optike sešel s predstavniki podjetja Sistem TV, ki omogoča širokopasovne povezave na območju doline Besnice, Prežganja, Trebeljevega in okoliških krajev. Optično omrežje je do sredine Besnice že napeljavano, v drugih krajih (Mali vrh pri Prežganju, Malo in Veliko Trebeljevo) pa je na voljo koaksialni kabel, ki omogoča skoraj enako hitrost in zanesljivost prenosa kot optika. Podjetje je poslalo ponudbo (paket storitev za 55 eur) na 120 gospodinjstev, odziv pa je bil izredno slab, saj sta se prijavi le dva uporabnika. Ob tem svet ČS Sostro ponovno poziva krajanje, naj sklenejo pogodbe za uporabo paketov. Če zanimanja za storitve ne bo, se nadaljnja izgradnja omrežja v druge kraje ne bo nadaljevala. Podjetje ima namen širiti omrežje še na Janče, Gabrje, Volavlje in vse ostale kraje ob Besnici, če se bo izkazal interes uporabnikov.

Dovozna pot do vrtičkov pri gradnji zaporov v Dobrunjah

Sestanka pri županu MOL, g. Zoranu Jankoviću, glede dovozne poti do vrtičkov ob gradnji zaporov v Dobrunjah se je udeležil podpredsednik Sveta, g. Marjan Bitenc, skupaj s krajanom, ki se zavzema za ohranitev dostopne poti do vrtičkov. Gospod Bitenc je povedal, da krajan želi, da se ohrani dovozna pot do vrtičkov tudi po Trpinčevi ulici, kjer poteka že sedaj, ker je pot s Fužin neuporabna za uporabnike, ki prihajajo iz Sostra. Prav tako je podvoz

prenizek za traktorje z nakladalnimi prikolicami. Gospod Bitenc je povedal, da je župan poudaril, da je čas za pripombe na razgrnjen plan o zaporih mimo ter da ne more zagotoviti, da bo predlog rešen pozitivno. Je pa povedal, da bodo zadevo ponovno preučili. Gospod Bitenc je na sestanku pri županu predlagal, naj se cesta uredi preko zemljišč ob zaporih, vzporedno s cesto v Novo naselje.

Asfaltiranje ceste na Dolgem Brdu in pred garažo na Tujem Grmu

Za asfaltiranje ceste Dolgo Brdo–Janče so v septembru že potekala pripravljajna dela. Na predlog ČS Sostro je OGD MU MOL odobril tudi asfaltiranje terena pred avtobusno garažo na Tujem Grmu, da bo avtobus lahko varno zapeljal v garažo. Dela so bila uspešno izvedena v sredini oktobra 2019. V zahvalo so krajanje Dolgega Brda priredili slavnostno odprtje 18. 10. 2019. Prisotne sta nagovorila župan MOL, g. Zoran Jankoviću, in predsednik ČS Sostro, g. Igor Koprivnikar, ki sta skupaj slavnostno prerezala trak. Prireditve so se udeležili tudi podžupan MOL, g. Dejan Crnek, poslanec DZ RS, g. Boris Doblekar, predstavniki OGD MU MOL ter predstavniki izvajalca del KPL d. o. o. Za popestritev so poskrbeli člani Glasbene šole Bučar, otroci Podružnične OŠ Janče pod mentorstvom ge. Marjanca Marn ter pridni krajanje, ki so poskrbeli za jedačo in pijačo. Za čim več takih zgodb se bomo člani Sveta trudili še naprej!

Posestvo Razore

Posestvo Razore je popolnoma prenovljeno, vendar žal ne obratuje. Predsednik je povedal, da je v okviru Sveta ČS Sostro poslal dopis na Psihiatrično kliniko ter jih povprašal glede namembnosti in obratovanja posestva Razore. Odgovora do danes nismo prejeli.

Strokovna ekskurzija na Dunaj

V soboto, 9. 11. 2019, je potekala strokovna ekskurzija članov sveta vseh ČS MOL in strokovnih sodelavcev SLS MU MOL na

Dunaj. Prisotni so si ogledali sežigalnico odpadkov Spittelau na Dunaju. Sežigalnica je lepo umeščena v prostor, ker je zunanje zelo lepo urejena. Z ustrezno filtracijo poskrbijo, da ne onesnažuje zraka. Z odpadki, ki jih sežigajo, pa proizvajajo energijo, s katero ogrevajo mesto. V tej sežigalnici sežigajo odpadke tudi iz Slovenije, tudi iz Ljubljane, zato bi bilo smiselno razmisliti, da bi podobno sežigalnico uredili tudi v Sloveniji, mogoče celo v Ljubljani.

Ureditev ceste Besnica–Vnajnarje

Predsednik je ponovno pozval prisotne, naj podajo predloge, kdo se bo skupaj z njim udeležil sestanka glede sanacije ceste Besnica–Vnajnarje pri županu MOL, g. Zoranu Jankoviću. Podpredsednica sveta, ga. Marjanca Marn, je povedala, da bo sporočila kandidata za sestanek. V februarju je bilo sporočeno ime predstavnika krajanov, vendar sestanek zaradi covid 19 še ni bilo.

Sestanek s predstavniki LPP 30. 1. 2020

Tridesetega januarja 2020 je na sedežu ČS Sostro potekal sestanek s predstavniki LPP glede naslednjih zadev:

1. Sanacija strehe na garaži LPP na Tujem Grmu

Predstavniki LPP je pojasnil, da bo streho saniralo podjetje LPP. Pridobili so že predračun izvajalca, tako da se bodo dela v kratkem začela.

2. Postavitev avtobusnega postajališča na Malem Lipoglavu

Predstavniki LPP je pojasnil, da o postavitvi postajališča odloča MOL. Podjetje LPP pa vsekakor podpira postavitev postajališča.

3. Sanacija avtobusnega postajališča v Selu pri Pancah

Predstavniki LPP je pojasnil, da tudi o sanaciji postajališča odloča MOL. Podjetje LPP pa prav tako podpira sanacijo navedenega postajališča, saj je nujno potrebno obnove.

4. Ureditev novih postajališč na progi LPP 24 pri cerkvi v Sostrem in na Poti Heroja Trtnika in novega postajališča na progi št. 26 v Besnici (pri Baronu)

Predstavniki LPP je pojasnil, da se strinjajo z uvedbo navedenih dodatnih postajališč. Voznik LPP je pojasnil, da avtobus lahko ustavi pri župnišču v Sostrem v obe smeri, da je dovolj prostora ter da lahko ustavlja kar na cesti, kar je pogosta praksa tudi na drugih postajališčih. Iz tega vidika

torej odkup zemljišča ni potreben. Vsekakor pa naj se lastnika zemljišča zaprosi za soglasje. Seveda pa mora z uvedbo dodatnih postajališč potrditi MOL.

5. Osvetlitev oziroma prestavitve avtobusnega postajališča na Dobrunjski cesti

Predstavnik LPP je pojasnil, da o postavitvi, prestavitvi, osvetlitvi oziroma o vrsti postajališča odloča MOL. Predlog je tako treba posredovati na MOL.

6. Podaljšanje obratovalnega časa linije 13

Predstavnik LPP je pojasnil, da je zadnja vožnja iz centra proti Sostremu v večernem času že predstavljena za 20 min, in sicer ob delovnikih ob 23.00. Predlagal je, da se počaka vsaj 3–6 mesecev, da se ugotovi rentabilnost zadnje vožnje, če bo dovolj potnikov. Sistem zagotavlja stalno štetje potnikov, tako da se lahko točno ugotovi, koliko potnikov uporablja javni prevoz ob določenem času. Če se bo izkazalo, da zadnja vožnja uporablja veliko število potnikov, se bo po potrebi zadnji odhod linije 13 proti Sostremu še spremenil na poznejšo uro.

7. Označitev avtobusnih postajališč skozi dolino Besnice

Predsedujoči je pojasnil, da je Direkcija za ceste zaprosila za mikrolokacije, kjer ustavlja avtobus v dolini Besnice, zato je zaprosil predstavnike LPP, naj sporočijo direkciji mikrolokacije. Predstavnik LPP je povedal, da bodo direkciji posredovali zahtevane podatke.

8. Možnost vstopa na vseh vratih avtobusa

Član sveta, g. Jan Bitenc, je zaprosil za mnenje, ali bi bilo mogoče urediti vstopanje potnikov na vseh vratih avtobusa. Predstavnik LPP je pojasnil, da so v podjetju že razmišljali o tej možnosti, vendar je problem na postajališčih, kjer ni dovolj prostora. Tam se gibljivi avtobus upogne in voznik ne vidi zadnjih vrat, zato z vidika varnosti ta možnost ni najboljša. Za zda tako ostaja vstop potnikov le pri prednjih vratih.

V nadaljevanju je voznik LPP poudaril naslednje težave pri vožnji avtobusa na območju ČS Sostro:

1. Nasipanje bankin ob cestah

Voznik LPP je opozoril, da ko podjetje KPL nasipa bankine ob cesti, jih le redko utrdi. Zato takoj po nasipanju pesek odnese in ponovno nastanejo udarne jame. Zaprosil je, naj ČS opozori

Ureditev odvodnjavanja meteornih voda

Svet ČS Sostro je obravnaval pobude za ureditev odvodnjavanja meteornih voda in predloge posredoval ustreznih službam:

- Cesta II. grupe odredov – bližina objekta št. 62, kjer na cesti zastaja večja količina vode – v vmesnem času že izvedeno.
- v Podlipoglavu proti Brezju pri Lipoglavu, kjer ob nalivih na cesti zastaja večja količina vode in poplavlja tudi vse okoliške travnike
- na Sostrski cesti pred križiščem z Litijsko cesto
- Cesta Gabrje pri Jančah – Svet ČS Sostro ugotavlja, da je bilo lani zaradi asfaltiranja navedenega odseka ceste na tem območju tudi urejeno odvodnjavanje meteornih voda in da je z ureditvijo meteornih voda v eno cev (ki so prej razpršeno tekle po cesti) povzročilo odnašanje zemljišča na spodnji parceli. Ker je odvodnjavanje neustrezno urejeno, se zadeva ponovno pregleda in strokovno uredi – med epidemijo covid 19 so bila dela izvedena v skladu z dogovorom z lastniki.
- Cesta na Tičnico v Češnjici (Češnjica 2, 3, 4, 4a, 5, 5c, 5d in 6). Na cesti je treba urediti odvodnjavanje meteornih voda ter asfaltirati cesto. Planirano je bilo, da se zadeva uredi s finančnimi sredstvi ČS Sostro iz postavke »Komunala – ČS Sostro«. Svet ČS Sostro je zagotovil sredstva in izvajalca, vendar po posvetu s prizadetimi krajanji ni našel skupnega jezika glede obsega storitve, zato se je ureditev prestavila do nadaljnega. Predlagali smo prenos lastništva cestnega zemljišča na MOL in posledično kompletno sanacijo ceste. Sredstva, ki niso bila porabljena za odvodnjavanje na navedeni cesti, je Svet ČS Sostro porabil za ureditev odvodnjavanja na cesti Javor–Lanišče.

izvajalca, naj bankine tudi utrdijo in ne samo nasujejo. Predsedujoči je povedal, da bo ČS zaprosila KPL, naj se bankine redno nasipajo in tudi utrjujejo.

2. Pluženje cest na območju doline Besnice, Janč, Tujega Grma in Prežganja

Voznik LPP je povedal, da je med sneženjem zelo slabo splužena cesta proti Jančam in Tujememu Grmu. Da sta podjetji – Komunalno podjetje Kranj, ki pluži skozi dolino Besnice, in KPL, ki pluži hriboviti del – zelo neusklajeni. Skoraj nikoli cesta ni v celoti splužena. Včasih je splužena v dolini in ko z avtobusom pripelje v hrib, je na cesti 20–30 cm snega, kar je izredno nevarno. Avtobus je težak in v takšnih razmerah vožnja ni varna. Zato je zaprosil ČS, naj opozori izvajalce oziroma MOL, da se pluženje uskladi.

Prisotni so bili presenečeni nad takšnim izvajanjem zimske službe in se strinjali, da je treba to nujno urediti. Predsednik je predlagal, naj LPP napiše pobudo ter jo pošlje na ČS. ČS pa bo podprla pobudo ter jo poslala na MOL.

Koordinacija OGDG in predsednika ČS Sostro pri podžupanu MOL, g. Dejanu Crneku, 2. 12. 2019

Predsednik je prisotne seznanil, da je 2. 12. 19 potekala koordinacija pri podžupanu MOL, g. Dejanu Crneku, s predstavniki OGDG. Na sestanku so predstavniki OGDG podali odgovore na naslednje odprte zadeve ČS Sostro:

1. Ureditev prehoda za pešce na Litijski cesti v križišču s Cesto 13. julija

Projekt ureditve prehoda je v izdelavi. Pripravlja ga Direkcija za infrastrukturo RS. ČS je zaprosila za ogled projekta. Predstavniki OGDG bodo direkcijo zaprosili, naj projekt pošlje na ČS. Projekta do danes še nismo prejeli.

2. Postavitev količkov na pločniku pri gostilni Kovač v Sostrem

Izvede se ogled s predstavnikom OGDG in predsednikom ČS, nato bodo količki postavljeni. Izvedeno februarja 2020.

3. Zaris prehoda za pešce v križišču Sadinja vas–Cesta v Karlovce

Zaris prehoda je v teku.

4. Ureditev odvodnjavanja meteornih voda – Gabrje pri Jančah

Izvede se ponovni terenski ogled s predstavnikom OGDG, predstavnikom KPL, predsednikom ČS in lastnikom zemljišča. Med epidemijo covid 19 dela izvedena v skladu z dogovorom z lastniki.

5. Ureditev odvodnjavanja na Malem Lipoglavu

Zadevo mora urediti KPL. ČS je že pozvala OGDG, naj naroči ureditev izvajalcu. Med epidemijo covid 19 dela izvedena v skladu z dogovorom z lastnikom.

6. Ureditev kanalizacije v ČS Sostro

Kanalizacija v ČS Sostro je predvidena v 3. sklopu aglomeracije. Dela bi se po planu na določenih odsekih morala začeti konec letošnjega leta, vendar zaradi trenutnih razmer ni zagotovo. Na

območju bajerja v Žabji vasi je izvajalec del Hidrotehnik d. o. o. postavil začasen obrat za potrebe izgradnje kanalizacije na našem območju.

7. Prestavitev prometnega znaka 40 km/h pri gostilni Kovač v Sostrem

OGDP MU MOL bo stanje preveril na terenu in ustrezno ukrepal.

8. Umiritev prometa na cesti Završje–Orle

Postavitev hitrostnih ovir na tem delu ceste ni možna. OGDP bo zadevo ponovno preučil in ustrezno ukrepal.

9. Postavitev smerokaza za hišne številke v Češnjici

Smerokaz bo postavljen. ČS je že poslala ponovni dopis s hišnimi števkami na OGDP MU MOL.

10. Zvočne ovire pri gasilskem domu na Malem Lipoglavu

ČS je na podlagi dogovora pobudo ponovno poslala na OGDP MU MOL, kjer bodo zadevo preučili.

Prestavitev table za označitev občine Šmartno pri Litiji

Član sveta, g. Stanko Miklavc, je predlagal, naj se občinsko tablo Šmartno pri Litiji prestavi naprej ob cesti, saj je ta postavljena pred naseljem Malo Trebeljevo, ki pa še spada v Mestno občino Ljubljana. Svet ČS Sostro je predlagal OGDP MU MOL, naj prometno tablo, ki označuje začetek občine Šmartno pri Litiji na območju Malega Trebeljevega, prestavi na križišče, kjer se desno zavije v smer proti Šmartnu pri Litiji. S pristojnega oddelka MOL smo prejeli odgovor, naj tabla stoji ob državni cesti, zato je treba pobudo poslati na Direkcijo RS za ceste. Predlagali so, naj se tabla ne prestavlja, ker je postavljena točno na občinski meji.

Asfaltiranje odseka ceste na Prežganju od h. št. 2 do 55 – JP 717182

Član sveta, g. Stanko Miklavc, je predstavil pobudo. Svet ČS je podprl asfaltiranje navedene ceste in jo uvrstil na seznam cest za asfaltiranje v ČS Sostro.

Popravilo varnostne ograje ob lokalni cesti Besnica–Gabrje

Podpredsednica sveta, ga. Marjanca Marn, je podala pobudo za ureditev varnostne ograje na cesti Besnica–Gabrje. Svet ČS Sostro je predlagal OGDP MU MOL, naj čim prej sanira poškodovano varovalno ograjo ob lokalni cesti Besnica–Gabrje (cca 450 m od križišča v Besnici, kjer se zavije proti Jančam), ker je pod ograjo velika strmina. OGDP MU MOL bo preveril stanje ograje ter jo po potrebi ustrezno popravil.

Ureditev odvodnjavanja meteornih voda na cesti Vnajnarje–Srednja Besnica

Podpredsednica sveta, ga. Marjanca Marn, je podala pobudo za ureditev odvodnjavanja meteornih voda na cesti Vnajnarje–Srednja Besnica. Svet ČS Sostro predlaga OGDP MU MOL ureditev odvodnjavanja meteornih voda na cesti Vnajnarje–Srednja Besnica (od Vnajnarje 2), ker voda stalno odnaša pesek in je cesta pogosto v zelo slabem stanju (visoki kanali). Predsednik Sveta si je v februarju skupaj s predstavnikom OGDP MU MOL in s predstavnikom KPL cesto ogledal. Ugotovljeno je bilo, da je edina rešitev asfaltiranje ceste. Ker asfaltiranja v letošnjem letu še ne bo možno izvesti, se bo cesta po potrebi ustrezno urejala.

Urejanje spomenika nadučitelja g. Antona Bezga – ZBV NOB LJ Moste - Polje

Svet ČS Sostro je obravnaval pobudo ZB za vrednote NOB LJ Moste - Polje, naj nekdo poskrbi za urejanje spomenika g. Antona Bezga, ki je bil prvi učitelj na območju Sostrega in je pomemben za ta kraj. Svet ČS Sostro je predlagal, naj se OŠ Sostro zaprosi za sodelovanje pri urejanju spomenika Antona Bezga, saj je bil g. Bezeg prvi učitelj v kraju in je pomembna osebnost tako za kraj kot za šolo. Predsednik sveta, g. Igor Koprivnikar, se bo dogovoril z ravnateljico OŠ Sostro glede vzdrževanja navedenega spomenika.

Krajinski park Besnica

Član sveta, g. Tomaž Svete, je ponovno predlagal, naj se dolina Besnice uredi v Krajinski park. Prisotni so o zadevi razpravljali in menili, da je zadeva kompleksna, da je treba pridobiti več informacij, predno se pobuda pošlje na druge institucije.

Ureditev aleje lip

Član sveta, g. Tomaž Svete, je prisotne seznanil, da Čebelarstva zveza Slovenije išče lokacije po Sloveniji, kjer bi nasadili alejo lip. Predlagal je, naj ČS Sostro predlaga lokacijo, kjer bi se lipe lahko posadile. Predsednik ČS je predlagal, da bi se lipe lahko posadile v dolino Konjšice.

Označitev vasi Vnajnarje

Članica sveta, ga. Mira Kamšek, je podala pobudo, naj se vas Vnajnarje označi z ustreznim tablo za označitev kraja. Ker označitev ni ustrezna, obiskovalci in

vozila nujne vožnje iščejo stanovalce vasi Vnajnarje. Navigacijske naprave na tem območju ne delujejo, zato je označitev kraja zelo pomembna. Svet ČS je predlagal, naj si zadevo ogleda še Komisija za urejanje prostora in komunalno infrastrukturo pri Svetu Četrtni skupnosti Sostro ter poda svoje mnenje.

Cesta skozi vas Šentpavel

Članica sveta, ga. Maruša Babnik, je opozorila na slabo urejeno cesto skozi celotno vas Šentpavel. Na cesti je nujno treba urediti odvodnjavanje meteornih voda ter asfaltirati del ceste, ki pelje do objektov Šentpavel. Svet ČS Sostro je ureditev odvodnjavanja in ceste skozi vas Šentpavel uvrstil na listo prioritarnih nalog Sveta ČS Sostro.

Asfaltiranje ceste – Mali Vrh pri Prežganju

Član sveta, g. Domen Zajec, je podal pobudo za asfaltiranje ceste na Malem Vrhu pri Prežganju. Svet ČS Sostro je podprl asfaltiranje navedene ceste in jo uvrstil na seznam cest za asfaltiranje v Četrtni skupnosti Sostro.

Asfaltiranje ceste v Zavogljem

Svet ČS Sostro je obravnaval pobudo krajanov za asfaltiranje ceste v Zavogljem do objekta št. 14. Svet ČS Sostro je podprl asfaltiranje navedene ceste in jo uvrstil na seznam cest za asfaltiranje v Četrtni skupnosti Sostro.

Asfaltiranje ceste na Javoru (Javor 1-4)

Svet ČS Sostro je obravnaval pobudo krajanov za asfaltiranje ceste na Javoru 1–4. Svet ČS Sostro je podprl asfaltiranje navedene ceste in jo uvrstil na seznam cest za asfaltiranje v Četrtni skupnosti Sostro.

Postavitev ulične table – Veliko Trebeljevo 24

Svet ČS Sostro je obravnaval pobudo krajana za postavitev smerokaza oziroma ulične table za Veliko Trebeljevo 24. Svet ČS Sostro je pobudo posredoval v reševanje na OGDP MU MOL, kjer so še navedli, da mora pobudnik sam vložiti vlogo za postavitev table. OGDP MU MOL bo izdal soglasje, pobudnik pa mora plačati tablo in postavitev table.

*Igor Koprivnikar, Mojca Bokal
in Maruša Babnik*

Društva na dlani

Društvo Ajda Sostro

Antropozofija - človeški duh k duhu sveta

V prvi številki časopisa Sostrčan je gospa Alenka Svetek predstavila BIODINAMIKO kot metodo kmetovanja sedanjosti in prihodnosti, če hoče človeštvo sveta ohraniti rodno zemljo, zdravo pitno vodo in zrak ter tako omogočiti neizmerno bogastvo vsega življenja na našem planetu Zemlja.

Biodinamika je le eno obsežno področje antropozofije – duhovne znanosti, ki jo je človeštvu daroval Rudolf Steiner, izjemen mislec, filozof, znanstvenik, jasnovidec, umetnik, ustvarjalec, pisatelj. Vse svoje življenje je bil raziskovalec in učitelj človeštvu: kako moramo naša življenjska poslanstva razumeti kot našo veliko odgovornost za življenje na Zemlji in v vesolju. Iz njegovih duhovnih raziskovanj, iz velike zakladnice tega znanja, je človeštvu podal praktične iniciative: waldorfsko pedagogiko za šole in vrtce, antropozofsko medicino, antropozofsko arhitekturo,

terapevtske ustanove, umetniške dejavnosti (drame), terapevtsko slikarstvo, kiparstvo in oblikovanje različnih materialov, pedagoško, umetniško in zdravilno evritmijo, biodinamično kmetovanje. Vse te dejavnosti se uresničujejo po vsem svetu, tudi pri nas v Sloveniji.

Ob vsem tem Steiner poudarja, da bo brez upoštevanja delovanja vesolja življenje na Zemlji ogroženo. Rudolf Steiner: *»Antropozofija je pot spoznanja, ki vodi človeškega Duha k Duhu sveta.«* Steiner želi z duhovnim šolanjem razviti v človeku speče duhovne moči za nadaljnji razvoj človeštva in sveta.

antropo (gr.) – človek, sofija (gr.) – modrost, antropozofija – modrost o človeku

V društvu smo leta 2007 ustanovili bralno skupino, v kateri se posvečamo raziskovanju in učenju del Steinerjeve zakladnice. Naša srečanja so vsak drugi

ponedeljek od 19.00 do 21.00 v sejni sobi Zadrúžnega doma Zadvor. V našo družbo vabimo vsakogar, ki ga te vsebine zanimajo. Za novo jesensko obdobje načrtujemo prvo srečanje prvi ponedeljek v oktobru, to je 5. oktober ob 19.00.

*Štefka Kozamernik,
članica društva Ajda Sostro*

Čebelarsko društvo Moste Polje

Naj medi v letu 2020!

V soboto, 25. 1. 2020, smo na občnem zboru Čebelarskega društva Ljubljana Moste - Polje s sklepom potrdili bogat program, ki pa smo ga morali zaradi epidemije nekoliko prilagoditi, saj smo imeli namen organizirati kar nekaj strokovnih in poučnih predavanj, ne le za čebelarje, ampak za vse, ki bi jih teme utegnile zanimati.

- Predavanje terenskega oglednika g. Marinka: Zatiranje in preprečevanje hude gnilobe pri čebeljih družinah,
- predavanje g. Braneta Kozinca: Čebelji produkti, uporabnost api terapevtskih prijemov v praksi,
- predavanje Med kot živilo, degustacija, pogostitev otrok in članov odbora ČS,
- predavanje veterinarske službe – obnove HACAP,
- potopisno predavanje g. Lužar: Čebelarjenje na Havajih.

To so bile predvidene dejavnosti, ki smo jih za nedoločen čas prestavili. Termini bodo

objavljeni na spletnih straneh Čebelarskega društva Ljubljana Moste - Polje, na spletu Čebelarske zveze Slovenije in na spletnih straneh MOL. Po dogovoru z ČZS bomo zopet razdeljevali medovita drevesa. Posadili jih bomo na že zdaj določenih in z lipami posajenih lokacijah šol in vrtcev. Ob tradicionalnem slovenskem medenem zajtrku bomo čebelarji obiskali učence vrtcev in šol. Ob svetovnem dnevu čebel, 20. maja, smo želeli predavati po vrtcih in šolah in z najmlajšimi preizkusiti medene dobrote, a bo to moralo počakati do prihodnjega leta. Poleg čebelnjaka Sostro bomo uredili biotsko raznovrstni vrt, postavili bomo nekaj panjev za divje čebele. Uredili bomo strugo potoka, posadili medovite rastline in postavili čmrljake v sodelovanju s Sekcijo alternativnih opravevalcev. Skupaj s Konjenskim društvom Sostro bomo zadnjo nedeljo v avgustu pripravili že tradicionalno prireditev Konjenski dan, na kateri bomo predstavili čebelarsko panogo. S kuharskim znanjem in bogatimi

izkušnjami bomo skuhalo najboljši golaž na zadvorski golažijadi in sodelovali na prireditvi Pozdrav jeseni v OŠ Sostro, če bosta ti prireditvi seveda organizirani. V priprošnjo Bogu za dobro letino bomo imeli čebelarsko mašo. Šolski čebelnjak, ki je ta hip pri Osnovni šoli Vita Kraigherja in je s sklepom ČZS prešel v trajno last Čebelarskega društva Ljubljana Moste - Polje, bo s sklepom upravnega odbora društva preseljen na eno od naših podružničnih osnovnih šol v naši četrtni skupnosti. Lokacijo bomo določili skupaj z vodstvom Osnovne šole Sostro. Naj vas naš program prepriča in se nam pridružite.

Naj medi!

*Tomaž Svete,
predsednik Čebelarskega društva
Ljubljana Moste – Polje*

Društvo podeželja Lipoglav

Že 20 let delovanja

Društvo podeželja Lipoglav je bilo ustanovljeno 14. aprila 2000. V svoja pravila oziroma statut so bila zapisana naslednja pravila in naloge: v sodelovanju s kmetijsko svetovalno službo skrbi za izobraževanje krajanov in drugih članov; v okviru tega prireja tečaje, predavanja, seminarje in ekskurzije; skrbi za kulturno in družabno življenje krajanov; sodeluje na krajevnih in republiških prireditvah; se povezuje in druži z enakimi ali sorodnimi organizacijami doma in v tujini.

Ob tej priložnosti smo se ozrli v preteklost in ugotovili, da večino zastavljenih ciljev uresničujemo še danes ter jih glede na razvoj časa, okolja in potreb tudi nadgrajujemo. Recepta za uspešno delovanje sta v prvi vrsti

povezovanje, iskren in pristen odnos do ljudi ter tudi pristop do samega dela. Naši glavni cilji, h katerim stremimo pri oblikovanju programa, so: skrb za okolje in ekološko ravnanje, druženje ob različnih kulturnih in rekreativnih priložnostih, medgeneracijske dejavnosti (sodelovanje z vrtcem, šolo), ohranjanje in krepitev zanimanja za ročne spretnosti, lokalno pridelano hrano, domačo in moderno kulinariko, ozaveščanje na področju zdravja, skrbi zase itd. Prav tako sodelujemo na različnih prireditvah ter se povežujemo z društvi, ki delujejo v našem okolju.

Vsi, ki vam je ta vizija blizu in bi se želeli pridružiti našemu društvu, lepo vabljeni. Za včlanitev izpolnite pristopno izjavo, ki jo najdete na spletni strani <http://dp-lipoglav.blogspot.com/>. Članarino

lahko poravnate z nakazilom na TRR, prav tako vse podatke najdete na spletu ali nas kontaktirajte na elektronski naslov dp.lipoglav@gmail.com. Vabljeni, da se nam pridružite na kateri koli dejavnosti. Včlanitev je možna tudi na naših dogodkih. Veseli bomo vaše družbe in s tem novih izkušenj, ki nas bogatijo in nam širijo obzorja.

Utrip druženj v letu 2020

V leto 2020 smo zakorakali s polnimi pljuči. Že takoj v januarju smo začeli delati sladke tortice na palčkah, CAKE POPSE. Naša članica, gospa Mara Podržaj, po domače kar babi Mara, ki je tudi sama polna pozitivne energije, nas je naučila, kako se naredi te sladkosti. Cake popsi so odlična sladica, ki je videti malo drugače, saj jo napičimo na lesene palčke in nam pustimo, da lahko ustvarjamo s polno domišljije, saj je lahko vsaka tortica na videz malo drugačna. Dekleta smo se na delavnici imela res prijetno. Dobila smo še polno drugih nasvetov ter receptov in seveda obilo Marinega optimizma.

Sledilo je predavanje z delavnico DOM Z MANJ ODPADKI. Predavanje je vodila simpatična in optimistična Jana Miklavčič, ki jo lahko z istim imenom najdete tudi na Facebooku. Jana nam je povedala, kako začeti z malimi koraki delati spremembe pri sebi in v svojem gospodinjstvu. Če se le malo zavemo problematike plastike, nam ne bo težko spremeniti nekaterih navad, na primer da gremo na tržnico s svojimi košarami po zelenjavo, sadje, s svojimi posodami

in kozarčki za jogurte, mleko, da v velikih trgovskih središčih nabiramo sadje ali zelenjavo v svojo vrečko. Pogovarjali smo se tudi o domačih čistilih in za straniščno školjko naredili čistilo iz sode bikarbone in citronske kisline. Pokazala nam je tudi, kako se naredi puder za obraz. Seznanili smo se, da obstajajo tudi biorazgradljive gobice za čiščenje posode in še veliko drugega. Delavnica je bila super, obiskovalci smo si izmenjali ideje, kaj vse se da spremeniti, če smo le pripravljene narediti prvi korak.

Opogumljeni s predavanja in delavnice Dom z manj odpadki smo s članico, gospo Mileno Antončič, na ŠIVILJSKI DELAVNICI sešile vsaka svojo torbo za v trgovino. Gospa Milena nam je svojo strast do šivanja podajala z navdušenjem. Kot običajno smo dobile

še kup drugih informacij in idej. Bolj izkušenim šiviljam je šlo malo hitreje, nekaj nas je bilo tudi bolj počasnih, me smo dobile prijazno pomoč od spretnejših tečajnic in seveda tudi naše inštruktorice Milene. Tri ure so minile, kot bi mignil. Dekleta smo uživala tako v šivanju kot v skupnem druženju.

Ker ima veliko naših članov doma svoj

vrta ali vrtniček, smo v goste povabili gospoda Ivana Esenka, da nam več pove o VRTNIH ŽIVALIH. Dobili smo veliko informacij, zakaj naj hranimo ptice pozimi, postavimo ptičje valilnice, netopirnice, kako privabiti ježa, kako se vede krt, ki je žuškojed, zakaj je dobro, da imamo vrtno mlako, če imamo le dovolj prostora. Kupili smo lahko tudi njegovo knjigo z naslovom Svet vrtnih živali, ki je zakladnica njegovega znanja. Kot zanimivost, na njegovem vrtu že 35 let gnezdi lesna sova. Predavanje je bilo dolgo tri ure in res smo dobili kup informacij ter idej, kaj vse lahko storimo na vrtu, da privabimo še kakšno žival več, ki nam bo seveda koristna. Ko bomo opazili kakšno novo ptico v naši gnezdilnici ali katero drugo

žival, se nam bo odprl še neznan svet in v sožitju človeka in narave je vse mogoče.

Na kulturni praznik, 8. februarja, smo za člane že tradicionalno organizirali mini PREŠERNOV POHOD. Trasa je potekala krožno, s startom na Pancah, skozi Sela, Veliki in Mali Lipoglav. Imeli smo lep sončen dan, kar malo pretoplo za ta letni čas. Vsako leto se nam pridruži kakšen udeleženec več. Letos nas je bilo že okrog petindvajset. Krožna pot nam je vzela slabi dve uri hoje. Prijetno utrujeni smo v gostilni Pance Top pojedli toplo malico, kdor je želel, je prebral kakšno Prešernovo pesem, malo smo še poklepetali in si zaželeli, da se naslednje leto spet vidimo.

Predstavnica društva RESje – prostovoljstvo na področju demence, gospa Ana A. Cajnko, nam je predavala o DEMENCI, bolezni, ki je sindrom, skupek miselnih motenj pri delovanju možganov, ki vplivajo na zmanjšanje pomnjenja, sposobnosti mišljenja, učenja, orientacije, govora, razumevanja in presoje. Pogovarjali smo se o vzrokih za nastanek demence, koga lahko prizadene, ali jo lahko preprečimo, kako jo prepoznati, kako ukrepati in upočasniti njen razvoj. Veliko nas se s pojavom demence že spopada pri svojcih, znancih, prijateljih, seveda nas pri tem skrbi tudi za nas same. Prav je, da o tem govorimo, delimo svoje izkušnje in tako prej ali slej ugotovimo, da v tem nismo sami in da nam tudi izkušnje ter znanja drugih lahko pomagajo. Brez skupne pomoči kot človeška družba ne moremo kakovostno preživeti življenja. Včasih je že pogovor o tem velik in pomemben dejavnik, da se razbremenimo, dobimo podporo, razumevanje in novo moč za naprej.

Sožitje med naravo in podjetništvom

Letos se na Malem Lipoglavu v sodelovanju z našim društvom izvaja projekt Sožitje med naravo in podjetništvom. Program v okviru projekta izvaja Javni zavod Cene Štupar – Center za izobraževanje Ljubljana.

V društvu si prizadevamo poiskati in privabiti k sodelovanju ljudi, ki imajo podjetniške ideje in bi se radi kaj več naučili o podjetništvu. Program se vsako sredo izvaja v gasilskem domu na Malem Lipoglavu. Projekt smo začeli februarja in za nami so že štiri podjetniška srečanja, ki so bila namenjena različnim podjetniškim tematikam (osnove podjetništva, poslovni model, digitalni marketing ...).

Program je sestavljen iz treh delov: Podjetniška šola, Startup vikend in Socialno podjetniški inkubator. Skozi vse tri stopnje bodo udeleženci pridobili pomembna podjetniška znanja, veščine in orodja. Dejavnosti sestavljajo delavnice, svetovanja, predstavitve, poročanje, analize, ogledi in testiranja na terenu. Udeleženci programa se bodo naučili številnih veščin podjetništva, vendar bo učinek odvisen od njihove pripravljenosti za delo, motiviranosti, izobrazbe in sposobnosti.

Na koncu vsi pričakujemo, da bo imel program pozitiven učinek tudi na razvoj podeželja. Dobili naj bi večje število novih podjetnikov, poskrbljeno bo za njihovo prepoznavnost in nenazadnje, da se ljudje na podeželju združujejo in

samozaposlujejo doma na kmetijah in svojih domovih.

Mestna občina Ljubljana, ki podpira projekt, pričakuje pozitivne učinke na razvoju podeželja. Javni zavod Cene Štupar - Center za izobraževanje Ljubljana kot izvajalec upa, da bo ustvaril nove podjetnike. V društvu pa smo veseli, da smo imeli pogum pristopiti k omenjenemu projektu. Če bo na koncu iz tega programa na trgu en podjetnik več, bo to zmaga za vse udeležence v programu. V prihodnjem Sostrčanu bomo povedali, koliko novih podjetnikov smo pridobili in kako so bili tečajniki zadovoljni s tem projektom.

*Mihaela Grum, Brigita Rovar,
Marino Rovar, Jožefa Čož, Alenka Čož*

Društvo žena in deklet Moste-Polje

Dekleta in žene – pridete zraven?

Članice Društva žena in deklet Moste - Polje smo v preteklem letu opravile veliko ur prostovoljnega dela, ki ga z veseljem opravljamo, saj se lahko družimo in veselimo ob srečanjih, izletih, tečajih in delavnicah.

V letu 2019 smo namenile največ pozornosti problematiki žensk; o zahrbtni bolezni raka na dojki, saj še vedno nekako pozabimo nase. Obiskala nas je gospa Darja Rojc, naša sokrajanka in odlična predavateljica, ki nas je tokrat spodbudila k ozaveščanju žena o znakih bolezni. Ganljivo nam je opisala svoj osebni boj z boleznijo in nam predstavila tudi nekaj svojih knjig. Odlično čtivo, priporočam. Ob svojem obisku nam je ponudila delavnico o izdelovanju naravne, zdrave osebne kozmetike, kar smo prijetno izkoristile. Zopet smo se odzvale vabilu Osnovne šole Sostro, da bi za dobrodelni koncert spekle pecivo in pripravile nekaj okraskov. Tako delamo dobrodelno, v korist naših otrok. Privoščile smo si tridnevne počitnice v Izoli, kar nam je dalo vsekakor nekaj prijetnih uric ob morju in druženju. Gospa Alenka Svetek nam je pripravila prijetno poučno predavanje o biodinamiki in pripravi pripravkov za naša polja in vsekakor zdravo pridelavo zelenjave na naših njivah. Ob odhodu smo dobile še pripravek za zatiranje polžev, naših zvestih vrtnih obiskovalcev solat in druge mlade zelenjave. Odpravile smo se na izlet po lepi Gorenjski, ustavile smo se v Radovljici, pri Lectarju, šle do vrtnarskega centra Antolin in se, seveda, »vzpel« k slapu Savica. Res lepo doživetje Gorenjske! Tudi žetev pšenice nam je uspelo opraviti, čeprav je bilo zelo slabo vreme. Toda, kjer je volja, je tudi moč, me pa smo močne in pridne. Jeseni smo ličkale koruzo, delo

nam je šlo odlično od rok, malica še bolj. Martinovanje smo posvetile obisku občine Fram z okolico in obisku ekološke kmetije Baron. No, na koncu leta pa se je zgodila skoraj sladka polomija. Svetemu Miklavžu se je pokvarila peč in pridne roke iz društva žena in deklet smo priskočile na pomoč in napekle piškote za naše otroke.

Sodelovale smo na Čebelarski razstavi v šoli Sostro, otroci so bili zelo veseli dobrot svežih domačih piškotov, medenjakov. Na prireditvi turističnega društva, na 8. Golažijadi, smo se odlično odrezale, saj smo z golažem osvojile prvo mesto. Konjeniški dan smo preživele v prijetnem prijateljskem sodelovanju, na stojnici smo ponudile domače pripravljene dobrote, peciva. Praznik jeseni pa smo zopet popestrile s svojim domačim zavitkom, vsako leto nam uspe večji, daljši štrudelj.

Žene in dekleta pa smo pripravile tudi delavnico pletenja in kvačkanja, uspelo nam je narediti res velik dolg šal, saj smo ovile naše drevo pred Zadržnim domom. Lahko ste si ga ogledali. Oktobra je bil okrašen v rožnati barvi, barvi v podporo društvu EUROPA – DONNA. Hvala tudi za pobudo gospe Mateji Lovše Matos, zdaj lahko samo še nadgradimo naše ozaveščanje o tej bolezni.

Na večjih prireditvah, kot je Festival za tretje življenjsko obdobje, smo prepoznavne po svojem iznajdljivem domačem sendvičku – kanapejčku. Kislo zelje v solati in namaz iz zaseke, to ostaja naš zaščitni prigrizek za obiskovalce. Vsekakor so malo presenečeni, ob prijetnem, dobrem okusu sendviča pa smo vedno pohvaljene.

Takšno je naše poslanstvo v društvu, lepo nam je in smo ponosne, da smo v tako lepem, prijetnem okolju, v katerem lahko ustvarjamo, se družimo in tudi pomagamo. Če imate ideje, voljo ali samo energijo za druženje, se nam lahko pridružite. Vabljeni vsak prvi četrtek v mesecu v Zadržni dom Zadvor. Upam, da se vidimo ob kakšni prireditvi, dogodku v našem okraju. Lepo nam je, kakor si ga naredimo, takšno je življenje.

*Olga Černe,
predsednica Društva žena in
deklet Moste - Polje*

Sadjarsko – vrtnarsko društvo Janez Evangelist Krek - Sostro

27 let narava z nami in med nami

Toliko časa je namreč že minilo od ustanovitve društva. O ustanovitvi in delovanju društva je bilo nekaj napisano že v prvi številki tega težko pričakovanega glasila, zato se bom osredotočil na delovanje v zadnjem, uspešnem letu, v katerem smo izvedli vse načrtovane dejavnosti in še kaj zraven.

Kakor vsako leto smo svoje dejavnosti začeli z občnim zborom, ki smo ga imeli v gostilni Pri Micki 25. januarja 2019. Občni zbor je naše najpomembnejše druženje, pri katerem članstvo seznanimo z delom v prejšnjem obdobju, se pogovorimo o dobrih in slabih stvareh in skupno načrtujemo delovanje v prihodnjem obdobju.

Januarja začnemo strokovna predavanja in povabimo priznane strokovnjake z raznih področij. O starejših, novejših in odpornejših sortah jabolk nam je predaval predsednik Zveze sadjarskih društev gospod Jani Gačnik. Gospod Jan Bizjak z Bleda, ki svoje veliko znanje s pridom uporablja tudi v praksi, nam je navrgel kup drobnih nasvetov za zdrav pridelek v sadnem in zelenjavnem vrtu. O praktičnem sušenju, konzerviranju in shranjevanju nas je poučila gospa Emilija Pavlič. Gospa Ana Ogorelec, že večkrat naša predavateljica, pa nam je kot velika strokovnjakinja svetovala glede pridelave lepe in zdrave zelenjave, solatnic in stročnic. Gospa Damjana Ilijaš nas je poučila o naravi in uporabnikom prijazno varstvo rastlin.

Kot vsako leto smo tudi letos spomladi obrezovali sadno drevje, uredili smo tudi sadni vrt župnije Sostro in se na delavnici

srečali z gospo Štefko Polše pri izdelovanju velikonočnih košaric.

Dvanajstega maja 2019 smo se v lepem vremenu podali na že 13. sadjarski pohod iz Sostrega do Žagarskega vrha, pomalicali klobaso, se malo odžejali in se prešerne volje vrnili na izhodišče.

Seveda ni šlo tudi brez dveh vsakoletnih strokovnih ekskurzij po Sloveniji. Na spomladansko smo se odpravili na Gorenjsko, kjer smo obiskali zelo zanimiv in poučen Čebelarški muzej v Radovljici, si v Mestnem muzeju ogledali Linhartovo zbirko, nato pa se podali na ogled ekokompleksa Garden village Bled. To je zelo zanimiva novost v naši turistični ponudbi, a je za naše razmere treba malo pregloboko seči v žep. Je pa seveda vredno ogleda, saj bivalnih hišic in šotorov na drevesih ali ob potočku poleg rib in zelenja na lastnem povsem ekološko obdelovanem zelenjavnem vrtu nismo še nikoli videli. Tudi obisk Finžgarjeve rojstne hiše v Doslovčah je bil posebno doživetje, ki nam ga je pričarala zelo zgovorna in zabavna turistična vodnica.

Za jesensko strokovno ekskurzijo smo si izbrali Primorsko in si v vasi Povirje ogledali velik nasad sivke in izdelke iz sivke, tudi piškote. V Lokvah smo si ogledali zelo zanimiv vojaški muzej.

Glavno dogajanje pa je seveda bilo ob naši tradicionalni razstavi z naslovom PRAZNIK JESENI, ki smo jo izvedli 29. in 30. septembra v OŠ Sostro. Šola gosti našo glavno prireditve že sedem let, ki jo skupaj z vrtcem Pedenjped, enoto Učenjak tudi kulturno obogati. Zadovoljstvo je ob tem obojestransko. Za organiziranje te, za nas velike in pomembne razstave, je šola prostorsko res najugodnejša, saj tako nismo več odvisni od vremena, pa tudi spremljevalne prostore lahko uporabljamo. Vse imamo na enem mestu in ne moremo se dovolj zahvaliti kolektivu šole in še posebej ravnateljici gospe Mojci Pajnič Kirn.

Ker pa je bila lanska sadjarska sezona zelo slaba, smo precej jabolk za razstavo nabavili v Sadovnjaku Brdo, za zelenjavo pa ni bilo težave. Naši pridelovalci so nas oskrbeli z veliko lepimi pridelki. Razstavni prostor smo napolnili tudi s sodelovanjem drugih društev iz naše ČS, pa tudi iz Litije

in Ljubljane. Ni manjkalo medu, peciva, pletenih košar in košaric, pripravkov društva Ajda ter slik in predstavitev drugih društev.

Težava vseh naših prireditev pa je obisk. Na odprtju je obisk res zadovoljiv, popoldne pa je bolj slab. Krajanje bi se morali bolj zavedati pomena prireditve in truda razstavljalcev. Slovenija je vsako leto na slabšem glede samooskrbe s hrano, taka prireditve pa bi lahko pripomogla k zavesti o pomenu in pridelavi zdrave hrane. Ali kdo pomisli, kaj bi bilo, če bi se meje zaprle in bi bile police v trgovinah prazne? Prav zato bi bilo pomembno, da bi se v naše vrste vključilo več mladih pridelovalcev. Na naših predavanjih bi pridobivali nova znanja in nove ideje, na prireditvah pa bi lahko pokazali in ponudili svoje izdelke in s tem pripomogli k boljši oskrbi z lokalno pridelano hrano, kar je dolgoročno nujen cilj in nujna potreba.

Naj omenim še sodelovanje društva na vseh prireditvah naših društev v ČS. Sodelujemo na Jančah, na Konjeniškem dnevu, na Pohodu pod Pugledom, v Cankarjevem domu in še kje.

Prepričan sem, da bo društvo še naprej delovalo za naš kraj in naše krajane, vabim pa vse zainteresirane, naj se nam pridružijo in sodelujejo. Poleg znanja in menjave izkušenj je pomembno tudi druženje.

*Darko Pajnhart,
tajnik društva*

Športno društvo Zadvor

Zapleši tudi ti

V Športnem društvu Zadvor se z veseljem zavrtime v ritmih dobre glasbe.

Vsi že vemo, da ples ne pozna omejitev. Še posebej ne starostne omejitve. Ples je vrsta izražanja, umetnosti in zabave. Ples je govornica telesa, ki se izraža skozi ritem glasbe in lahko predstavlja stil človekovega življenja, kajti z vsakim gibom se v človekovi duši ustvarja zadovoljstvo. Ples je del kulturne izobrazbe. Že vrsto let plešejo vse generacije, od najmlajših predšolskih otrok, šolskih otrok in odraslih v paru. Letošnja novost je ples solo latin ladies, pri katerem dame ne potrebujejo partnerja, ampak se

same predajo plesu in glasbi ter uživajo v gibanju. V našem društvu dvakrat letno pripravimo tudi nastop za starše in prijatelje. Takrat so vpeti tudi nekateri starši, ki z veseljem priskočijo na pomoč pri postavitvi odra, razsvetljava in še čem. Vse plesne dejavnosti potekajo v dvorani Zadrúžnega doma Zadvor.

V našo plesno družino ste vabljeni vsi, ki ste željni plesa, glasbe, dobre družbe in veselja.

Plesni pozdrav.

*Petra Vlah
vodja sekcije ples*

Prostovoljno gasilsko društvo Sostro

PGD Sostro tukaj za vas že 100 let!

Po katastrofalnem požaru julija 1920 se je v Sostrem ustanovila gasilska četa. V tedanjem času ustanoviti gasilsko društvo ni bila preprosta zadeva, tako so se mlajši vaški fantje – pipčarji Rafael Matos, Anton Dežman, Jože Omahen, Anton Birk in Andrej Alič pridružili starejšim vaščanom Jožetu Bitencu, Janezu Gašperšiču, Antonu Gašperšiču, Francu Juvan, Francu Strahu in Francu Vodniku.

Vsi ti so se zbrali na ustanovnem občnem zboru 1. 8. 1920 in izvolili prvi upravni in nadzorni odbor. Vsak ustanovni član je prispeval v blagajno 100 kron, že na

ustanovnem zboru pa so potrdili nakup najnujnejše opreme in ročne brizgalne. Sami prispevki pa niso zadostovali za zastavljene cilje. Dodatno so pridobili še posojilo, ki so ga dali predvsem premožnejši vaščani in gasilci sami. S tako zbranimi sredstvi so že 7. 8. 1921 kupili ročno brizgalno in najnujnejšo opremo. S tem pa se je pokazala nova težava, kje shraniti opremo. Rešil jo je Jože Bitenc, ki je na svojem posestvu začasno odstopil staro leseno lopo. Ker pa to ni bila najboljša rešitev, so začeli razmišljati o gradnji gasilskega doma. Franc Juvan je v ta namen odstopil del svoje parcele v neposredni bližini zdajšnjega gasilskega doma.

Vaščani so prispevali les in zgradili prvi gasilski dom, ob njem pa razgledni stolp za oglednika oz. trobentača, ki je dajal znak ob požaru.

Kmalu se je pokazalo, da za vse bolj smeje načrte gasilcev iz Sostrega obstoječi gasilski dom ne zadostuje več, zato je bil Franc Juvan spet pripravljen odstopiti zemljišče v neposredni bližini lesenega gasilskega doma. Na tem mestu je leta 1931 zrasel za tiste čase najmodernejši gasilski dom. Žal pa je bil med drugo svetovno vojno požgan, na njegovih temeljih pa pozneje s trdim delom, odreknanji in podporo lokalnega prebivalstva postavljen nov gasilski dom.

Tako smo dobrih 100 let po začetni ideji sostrski gasilci pred podobno težavo kot naši predniki. Obstoječi gasilski dom je namreč kljub vzornemu vzdrževanju in večkratni dodelavi za današnje standarde

opravljanja javne gasilske službe povsem neprimeren. S pomočjo MO Ljubljana in ČS Sostro pa se sostrskim gasilcem po zagotovilih župana Zorana Jankovića pišejo lepši časi, saj sta se po dolgoletnih prošnjah le našli volja in pot za pridobitev

ustreznih dokumentov, ki so potrebni za nakup zemljišča, na katerem bo v prihodnosti stal nov gasilski dom PGD Sostro. Kljub vsem naštetim težavam pa je PGD Sostro 24 ur na dan, vse dni v letu prostovoljno in nesebično na voljo vsem

ljudem v stiski, pa naj bo to v primeru požarov, poplav ali drugih oblik naravnih nesreč. Redno se izobražujemo na različnih seminarjih, tečajih, vajah in tekmovanjih v okviru društva, Gasilske zveze Ljubljane, Gasilske zveze Slovenije ter izobraževalnih centrov URSZR. Prav tako pa z marljivim delom naših mentorjev usposabljam in pripravljamo nov rod gasilcev, ki bo nasledil operativne člane in pozneje tudi vodstvo, z obvezo, da bo PGD Sostro v duhu naših ustanovnih članov živelo in delovalo še naslednjih 100 let.

Ob tej priliki se vam res prisrčno zahvaljujem za vso do zdaj izkazano podporo ter vas vabim, da se nam pridružite ob našem prazniku, seveda če nam bodo razmere to dovoljevale.

Želim vam vse dobro in vas pozdravljam z gasilskim pozdravom Na pomoč!

Matjaž Mihelič,
predsednik PGD Sostro

Turistično društvo Zadvor

Tudi v drugi polovici leta 2019 je bilo TD Zadvor zelo dejavno, delovno.

Z osmo zadvorsko golažijado smo imeli smolo pri izbiri datuma. Prvotno bi morala biti prireditev 8. septembra 2019, vendar smo jo morali zaradi slabega vremena odpovedati. Kot da bi se nam vreme hotelo oddolžiti, nas je naslednjo nedeljo nagradilo s soncem in golažijado smo lahko izpeljali 15. septembra 2019.

Sodelovalo je enajst kuharskih ekip, dve društvi pa sta se samo predstavili obiskovalcem z zanimivo predstavitevjo (ŠD Zadvor in Društvo Ajda Sostro). Žreb stojnic smo izvedli 14. septembra 2019 ob 19. uri. Na dan prireditve so se ekipe zbrale ob 10. uri in okrasile stojnice. Ob 11. uri smo organizatorji razdelili meso in čebulo in ekipe so resno poprijele za delo. Tričlanska komisija je imela veliko dela, da je proglasila najboljši golaž in najlepšo stojnico. Po razglasitvi so bili golaža deležni obiskovalci. Za najmlajše so poskrbeli člani PGD Sostro. Izdelovali so kuharske kape, igrali mikado, domine, še najzanimivejša pa je bila igra zbijanja z vodo. Vsi so prejeli domine, mikado, majico, posladkali pa so se z bonboni in pojedli hot dog. Da je bilo veselo še dolgo v noč, so poskrbeli člani ansambla Svetlin.

Tudi tokrat je zmanjkalo golaža za vse in bilo je kar nekaj slabe volje, pa vendar smo bili veseli pohval za organizacijo prireditve in osvojenega drugega mesta za okrasitev stojnice.

Dvaindvajsetega septembra 2019 je predsednica TD Zadvor uspelo sestaviti petčlansko tekmovalno ekipo, ki je zastopala TD Zadvor na prireditvi ZELJADA 2019 v organizaciji TD Zajčja dobrava.

Kljub slabemu vremenu je organizatorju uspelo izpeljati šaljive igre, tekmovalke TD Zadvor so osvojile 3. mesto, za nagrado pa prejele pet klobas za kuhanje.

Tudi letos je Sadjarsko-vrtnarsko društvo J. E. Krek Sostro organiziralo 21. skupno razstavo z naslovom PRAZNIK JESENI s slovesnim odprtjem 29. septembra 2019, za vse okoliške OŠ in VVO pa je bila razstava odprta še v ponedeljek, 30.

septembra 2019. Kupiti je bilo vse mogoče sadje, pridelke, pecivo, razstavljavci pa so poskrbeli tudi za degustacije. Članice društva kmečkih žena in deklet Ljubljana Moste - Polje so spekle kar nekaj metrov »štrudlja«. TD Zadvor se je tudi letos predstavilo na omenjeni prireditvi. S fotografijami smo obiskovalcem prikazali dejavnosti društva. Sadjarskemu društvu smo podarili tudi nekaj reklamnega gradiva za srečelov.

Športno društvo Zadvor je organiziralo Športni vikend v ČS Sostro, ki je potekal od 11. do 13. oktobra, v nedeljo, 13. 10. 2019, pa smo pripravili še kostanjev piknik. Športniki so organizirali družinski pohod po trim stezi in peko kostanja, turisti pa smo organizirali za najmlajše kostanjev lov na zaklad s simboličnimi nagradami in delavnice – izdelovanje nakita iz makaronov in razglednic. Seveda smo poskrbeli tudi za prazne trebuščke, in sicer smo pripravili pražen krompir, čevapčiče in hot dog. Starejši smo poplaknili vse to z dobrim moštom. Udeležilo se je veliko družin z otroki in veseli smo bili vseh pohval udeležencev. Letos smo na vabilih prosili, naj s seboj prinesejo posodo za hrano in pribor in z veseljem smo ugotovili, da se je veliko ljudi odzvalo naši pobudi in s tem pokazalo, da jim ni vseeno pri skrbi za okolje, saj smo tako uporabili zelo malo plastične embalaže.

Na jesenski izlet smo se v soboto, 19. oktobra 2019, zapeljali proti Sladkemu Vrhu, kjer smo se srečali z vodnikom. Pot nas je zanesla do bližnjega Broda na Muri v Sladkem Vrhu, kjer nas je pričakal prijazen brodar in nas zapeljal z brodom po reki Muri in nas ob tem seznanil

z zgodovino broda na Muri. Pot smo nadaljevali proti enemu najlepših vrhov v Slovenskih Goricah – »Marija Snežna« ali Zgornja Velka. V farovski cerkvi nas je sprejel župnik, nam predstavil kratko zgodovino cerkve, dodal še kakšno svojo misel in nas pogostil s kozarčkom vina. V bližini je stalna razstava kiparja Gabrijela Kolbiča. Ogledali smo si nekaj znanih skulptur iz slovenskega kulturnega življenja. Naša pot se je nadaljevala proti Ratchendorfu, šest kilometrov od meje v Avstriji, kjer smo obiskali kamele in lame, prav tako imajo razstavo starih čoperjev, nekaj vojaških vozil, bojno letalo in veliko drugih zanimivosti. Po ogledu smo se vrnili v Vina Kauran, kjer so nas pričakali s kosilom. Po glavni jedi so nas popeljali v vinsko klet na zelo zabavno degustacijo. Po končani degustaciji so nam postregli še sladico in kavo, nato pa smo se zadovoljni odpravili proti domu.

V sredo, 27. novembra 2019, smo organizirali delavnico, na kateri smo izdelovali božično-novoletne aranžmaje. Pod mentorstvom ge. Štefke Polše so nastajali čudoviti svečniki, ki so krasili marsikatero mizo v prazničnih dneh. Delavnice se je udeležilo petnajst članic in dva člana.

V letošnjem letu smo organizirali jubilejni 20. novoletni turnir v taroku v soboto, 7. decembra 2019. TD Zadvor je vsem udeležencem turnirja priskrbelo topel obrok in eno pijačo, zmagovalna ekipa pa je prejela štiri komplete kart – slovenski tarok. Za dobro organizacijo sta skrbela Edo in Borut Lampič.

Triindvajsetega decembra 2019 smo postavili jaslice pri bajerju v Žabji vasi. Mimoidoči so s pohvalo nagradili

»jasličarje«, predsednica TD Zadvor pa jim je pripravila toplo pijačo in jih povabila na topli obrok v gostilno Kovač. Jaslice so se dogradile 05. 01. 2020 s figurami treh kraljev in se nato pospravile 03. 02. 2020, za kar so zadolženi Jože in Marjan Bitenc, Janko Moškrič, Franci in Lojze Vrečar in Janez Bricelj.

Veliko članov in članic ljubiteljev konj se je udeležilo blagoslova konj v Štepanji vasi 26. decembra 2019, ki ga je organiziralo Konjeniško društvo Sostro. Popoldne pa smo se odpravili na tradicionalni izlet ob koncu leta. Odpravili smo se na potovanje skozi Savinjsko dolino, kjer so nam razkrili bogato kulturno dediščino gradu Žovnek in nas zapeljali v čarobni december z Božično bajko v Mozirskem gaju. Izleta se je udeležilo 50 članov in članic.

Naj končam z lepo mislijo:

To, da vam zaupajo, je večji poklon, kot če vas imajo radi. (George MacDonald)

In naj se zahvalim vsem članicam, članom, ČS Sostro, Turizmu Ljubljana, TZS za pomoč in sodelovanje. Največ pa šteje sodelovanje z drugimi društvi, z VVZ Pedenjped, enota Učenjak, OŠ Sostro in krajani. V društvo si želimo pridobiti še več novih članov, predvsem mladih. Za pomlajevanje društva se bomo še dodatno obrnili na OŠ Sostro in skušali navdušiti mlade za oživetev turizma z raznimi seminarskimi nalogami, ki jih bomo v društvu nagradili.

Mojca Eržen,
predsednica TD Zadvor

Krajevna organizacija zveze društev za vrednote NOB (ZZB NOV) Slovenije KO ZB Zadvor – Sostro in KOZB Janče - Prežganje na prireditvi Praznik jeseni 29. 9. 2019 in 30. 9. 2019

V okviru ČS Sostro je bila izpeljana že 21. prireditev Praznik jeseni, ki jo vsako leto organizira Sadjarsko-vrtnarsko društvo J. E. Krek v prostorih OŠ Sostro, na kateri sodelujejo vsa društva ČS Sostro.

Leta 2018 je naša Krajevna organizacija Zveze borcev (KO ZB Zadvor - Sostro) sodelovala s slikovnimi panoji, letos pa smo povabili k sodelovanju še KO ZB Janče - Prežganje in se predstavili s stojnico, ki smo jo okrasili z našimi simboli, predstavitenimi brošurami in časopisi ter z razstavo Tako smo živeli nekoč. Na stojnici smo obiskovalcem ponudili pekavske izdelke naših članic, suho sadje, domač cviček, malinovec in sok. Več naših članic in članov je bilo ves čas prisotnih na razstavnem prostoru, v prijetnem druženju so seznanjali obiskovalce z dejavnostmi Zveze borcev, delili smo interno glasilo Zveze borcev

SVOBODNA BESEDA, brošure, razglednice Urha, značke. Stojnico je lepo popestrila naša članica Anica Strojinc v slovenski narodni noši. Drugi dan, v ponedeljek, smo nadaljevali predstavitev in degustacijo za otroke iz vrtca Pedenjped Zadvor in za učence OŠ Sostro. Obiskali so nas učenci več razredov OŠ Sostro pod vodstvom učiteljic in učiteljev, ki so skupaj z nami predstavili zgodovino druge svetovne vojne in z razstavo predmetov način življenja v obdobju Jugoslavije. Učenci so pokazali veliko radovednost in prisluhnilli našim razlagam s prijetnim odzivom in vprašanji. Naš razstaveni prostor je bil dobro ocenjen in izjemno obiskan. Posebej nas veseli sodelovanje z organizatorji, vrtcem, s šolo in z vsemi ostalimi društvi ČS Sostro. Takšna prireditev lahko uspe s sodelovanjem številnih članov in z veliko prostovoljnega dela in navdušenja sodelujočih.

V imenu KO ZB Zadvor - Sostro se zahvaljujem vsem, ki so prispevali k uspešni prireditvi, in se priporočam za povabilo tudi drugo leto. Na tak način bogatimo sodelovanje in vključevanje vseh krajanov naše skupnosti.

Nasvidenje jeseni leta 2020.

*Mija Marija Kocjančič,
predsednica KO ZB Zadvor - Sostro
Foto: Franc Tomažin*

Komemoracija ob prenosu in postavitvi spominske plošče žrtvam NOB

Na novem pokopališču Sostro so se krajanje ČS Sostro in vabljeni gostje zbrali na žalni slovesnosti 24. oktobra 2019 ob prenosu spominske plošče žrtvam NOB (padlim borcem, talcem, internirancem, ubitim aktivistom) s pročelja Aličeve hiše na Sostrski 25 na današnje mesto na obzidju novega pokopališča.

V kulturnem programu so sodelovali učenci OŠ Sostro in s pesmijo počastili spomin na žrtve. Zapeli so tri pesmi (Tam na Pugled gori, Kaj ti je deklica in V dolinci prijetni) pod vodstvom učiteljice Lilijane Stepic in ob spremljavi na kitaro ter orglice (Bojan Golouh). Lilijana Stepic se nas je vseh dotaknila s čustveno recitacijo Kajuhove pesmi »Materi padlega partizana«. Pesnica in recitatorica Metka Jančec Osojnik iz Zaloga pa nam je podarila svojo prvič predstavljeno avtorsko pesem »Spomini«. Učenka Glasbene šole Moste - Polje Živa Merc je na violončelo zaigrala Schumanovo »Uspavanko«. V imenu svojcev žrtev je spregovorila Edita Alič in nas spomnila na tragično zgodbo svoje družine. Slavnostna govornica, predsednica Združenja zveze borcev za vrednote NOB Moste - Polje je poudarila zgodovinski pomen narodnoosvobodilnega boja, izjemno junaštvo v času okupacije, bolečino kolaboracije in izdaje ter dolžnost sodobnikov, da ne dopustimo spreminjanja zgodovine. Povezovalka slovesnosti Mija Marija Kocjančič, predsednica KO ZB Zadvor - Sostro, je poudarila hrabrost, trdoživost in zmago nad trpljenjem našega naroda, spomnila na vojne strahote, ki prizadenejo prav vse ljudi, razen oblastnikov, vojnih hujskačev in dobičkarjev. Zato smo dolžni vsi vse narediti za mir.

In ne pozabimo napisu na znamenju:

»IZ VAŠE KRVI SKOVANA SVOBODA – VEČNA VAM SLAVA IZ RODA V ROD.«

*Mija Marija Kocjančič,
predsednica KO ZB Zadvor - Sostro
Foto: Brane Svetina*

Načrtovane dejavnosti KOZB Zadvor - Sostro v letu 2020

Po uspešno izvedenih projektih v letu 2019 smo se takoj lotili načrtov in dela v tekočem letu. Veseli nas, da smo s 1. novembrom 2019 pridobili nov sedež organizacije v Zadrudnem domu Zadvor in uvedli dežurne ure vsako sredo od 12.00 do 13.00.

Na žalost smo se pred kratkim poslovili od dveh pomembnih mož: Poldeta Mačka - Poldaća in od državnika, častnega meščana Ljubljane in častnega predsednika ZZB Janeza Stanovnika. SLAVA JIMA!

Za leto 2020 načrtujemo naslednje projekte:

1. Priprava in izvedba slovesnosti ob odprtju novega muzeja NOB na Urhu. Obnovitvena dela so končana, manjka še postavitev spominske

zbirke v notranjosti. Nadaljevali bomo z zahtevami po ureditvi vode in sanitarij na Urhu.

2. Ureditev lastniških oz. najemniških odnosov v SH Podlipoglav in dela pri pripravi muzeja lokalne zgodovine NOB z obnovitvenimi deli.
3. Udeležba na prireditvah v počastitev 75-letnice zmage nad fašizmom in nacizmom.
4. Organizacija spominske slovesnosti ob krajevnem prazniku Dnevu ustanovitve Molniške čete 13. julija. Sodelovali bomo s ČS Sostro in povabili k udeležbi vsa društva naše skupnosti, šolo in vrtec.
5. Sodelovali bomo na vseh prireditvah društev ČS Sostro, kamor bomo povabljeni, sodelovali smo tudi na vseh dozdajšnjih (športni dnevi, čistilna akcija, turistične prireditve,

praznik jeseni), veliko nam pomeni sodelovanje na Prazniku jeseni, na katerem se bomo letos še bolj potrudili pri predstavitvi.

6. Med drugim rednim delom se posvečamo skrbi za starejše občane, izobraževanju mladine in otrok, z veseljem sodelujemo pri vseh oblikah povezovanja med ljudmi.

Vabimo vse sokrajane, da se udeležijo naših prireditev in da s skupnimi močmi dokažemo, kako pomembno je sodelovanje nas vseh. Skupaj smo močnejši!

Hvala vsem, ki ste nas doslej podpirali ali sodelovali z nami!

*Mija Marija Kocjančič,
predsednica KOZB Zadvor - Sostro*

Društvo upokojencev Zadvor

Društvo upokojencev Zadvor se predstavi

Organiziranost upokojencev v okviru društva sega v leto 1975, ko je 20. decembra skupina upokojencev ustanovila Društvo upokojencev v Krajevni skupnosti Zadvor, ki je takrat obsegala osrednji del današnje Četrtna skupnosti Sostro. Zdajšnja organiziranost društva omogoča vključevanje upokojencev, ki sprejemajo Pravila društva in plačajo članarino, ne glede na kraj bivanja.

Ta hip je v društvo vključenih 485 članov, od tega je 314 žensk in 171 moških. Večina članov je z območja ČS Sostro, kar nekaj pa je članov iz drugih delov

Ljubljane. Za obveščeno članstvo skrbi 17 poverjenikov, ki vsakega člana obiščejo najmanj trikrat na leto. Zanimivo je dejstvo, da se prek elektronske pošte lahko dopisujem le s približno 20 člani. Na začetku leta dobijo vsi člani lepo izdelan »koledarček« z načrtovanimi dejavnostmi in obvestilom, da ima društvo uradne ure v prostorih Zadrudnega doma Zadvor vsako sredo od 10.00 do 11.00.

Za druženje članov je najbolj poskrbljeno na občnem zboru, številnih izletih, prednovoletnem srečanju, martinovanju in pri dejavnostih, ki jih v okviru ČS organizirajo številna društva.

*Seja Upravnega odbora DU Zadvor
23. januarja 2019*

Občni zbor, na katerem vsako leto poročamo o izvedenih dejavnostih, imamo običajno zadnjo soboto v februarju. Zbora se vedno udeležijo približno polovica članov, tako da do zadnjega kotička napolnimo dvorano Zadrudnega doma v Zadvoru. Občni zbor končamo z druženjem ob prijetni glasbi. Marca začnemo z izletom v toplice (obiskali smo že vse slovenske in tudi bližnje hrvaške terme), ki ga združimo s praznovanjem dneva žena in materinskega dne – ne pozabimo pa tudi na mučenike. Izlet sklenemo s kosilom in plesom v okoliški gostilni. Aprila se običajno odločimo za enodnevni izlet doma ali v tujino. Maj je tradicionalno namenjen večdnevni izletu v tujino. Obiskali smo že vse sosednje države

ter tudi nekaj bolj oddaljenih. Junij je čas, ko se običajno odpravimo v hribe. Izbiramo vrhove, ki so dostopni tako za izurjene pohodnike kot za manj večje sprehajalce. Julij in avgust sta meseca, ko večina društev ne izvaja dejavnosti. Mi pa se vsakih 14 dni odpravimo na kopanje v Izolo. Za nekatere člane je to edino kopanje v našem slovenskem morju. Septembra se je uveljavil izlet v neznanu. Organizator poskrbi, da je smer izleta neznan in je presenečenje za vse udeležence. Oktobra se običajno udeležimo enodnevnega izleta po Sloveniji. Novembra se udeležimo izleta, posvečenega svetemu Martinu, ki iz mošta

naredi vino. Do zdaj smo obiskali že vsa vinorodna območja Slovenije. Tudi na tem izletu se zavrtimo ob prijetni glasbi. Decembra se zberemo ob novoletnem srečanju, kjer za prijetno glasbo s plesom poskrbi ansambel iz domačih logov. Pohodniška skupina se vsak torek od oktobra do maja odpravi na pohod po vrhovih naše četrtne skupnosti.

Zgledno je sodelovanje s ČS Sostro oziroma Mestno občino Ljubljana, saj nam omogočata souporabo prostorov in nam dodelita donacijo za obdaritev starejših nad 80 let. K tej donaciji dodamo nekaj sredstev, zbranih s članarino in ročno

izdelanimi voščilnicami članic Društva žena in deklet Moste - Polje.

Zelo dobro sodelujemo z vsemi društvi v ČS Sostro pri njihovih dejavnostih, naj navedem najodmevnejše; čistilna akcija, praznik jeseni in golažijada.

Upam, da bo ta predstavitev DU Zadvor opogumila tiste upokoјence, ki se še niste odločili za včlanitev v naše društvo. Pristrčno vabljeni.

*Franc Košir,
predsednik DU Zadvor*

Pohodništvo

Beseda, ki napeljuje na misel, da je to nekaj velikega in množičnega. Ni nujno, je pa res, da je pohodništvo v našem kraju postalo stalnica.

In kako se je začelo? Popolnoma preprosto.

Sama z možem posvečava gibanju v naravi veliko časa in tako je pohodništvo sčasoma postalo najina rutina.

Nekje od leta 2005 sva začela opažati, da se takšni dejavnosti posveča vse več krajanov.

Ko sva se srečala z njimi, smo malo poklepetali o tem, kje, kako in kdaj hodimo. Nekako sva imela občutek, da bi tudi oni radi hodili bolj organizirano. Nekateri namreč niso poznali poti ali so hodili sami. Pa sva jih povabila, naj se nama pridružijo.

In tako se je v našem kraju začelo razvijati organizirano pohodništvo.

Vse več krajanov se je odločalo, da se

nama pridruži predvsem zato, ker dobro pozna poti v bližnji in daljni okolici. Prav začudeni so bili, koliko lepih kotičkov se skriva v našem okolju.

Uradno pa smo pohodništvo začeli leta 2010, ko sem na Skupščini DU Zadvor podala predlog za začetek organiziranega pohodništva, ki je bil takoj sprejet.

Že na sami skupščini je bil določen tudi termin za izvajanje dejavnosti.

Dogovorili smo se, da se dobimo vsak torek ob 9. uri pred gostilno Kovač. Naše geslo je Kdor pride, pride.

Tako smo nekateri kraјani pod pokroviteljstvom DU Zadvor postali uradna pohodniška skupina, o katerih kroži krilatica: »To so pa uni, k' hod'jo.« Prvi uradni pohod je bil na zelo hladen in meglen dan, in sicer 26. januarja 2010. Udeležilo se nas ga je trinajst kraјanov in en pes.

Mogoče je bila za nas, pohodnike, številka trinajst srečna številka, ali pa nam je k boljši napovedi za začetek pripomogla udeležba pasjega prijatelja. Kakor koli, letos praznujemo 10. obletnico našega pohodniškega druženja! V našem kraju večkrat v sezoni prehodimo vse bližnje in daljne poti. Odpravimo se tudi malo čez hribečke, recimo čez Golovec v

Ljubljano in čez Lisiče na Škofljico.

Vsako sezono sklenemo še s končnim izletom.

Vas zanima, kje vse smo bili?

Prvo leto, hecno, smo imeli štiri končne izlete. Kar nismo se mogli ločiti.

Bili smo na Polhograjski grmadi, nato na Slivnici, Šmarni gori in Veliki planini.

Lepo je bilo.

No, potem pa so se začele borovnice in nihče ni imel več časa.

V naslednjih sezonah smo obiskali še te planine ali kraje:

Sv. Miklavža, Šmarno goro, Planino nad Vrhniko, Bled (z vlakom), Jezero pri Lukovici, Tamar, Lubnik, Rašico in Botanični vrt s Špico ob Ljubljani.

Veliko premišlujem o našem pohodniškem druženju. Predvsem o tem, kaj nas tako motivira in drži skupaj.

Ne najdem pravega odgovora. Vseeno pa mislim, da tu ključno vlogo odigra načelo neobveznosti »Kdor pride, pride«, čeprav je torkov pohod sčasoma marsikomu postal že kar »obveznost«, na kateri ne sme umanjati ali celo česa zamuditi. Neformalno in prav nič obvezujoče druženje, pogovor o vsakdanjih stvareh ter gotovost so tisto, kar pohodnikom ponujava.

Vsak torek sva na zbirnem mestu z že določeno traso poti, ki naj bi bila primerna letnemu času in vremenu ter vsesplošnemu počutju pohodnikov.

Dobrodošli!

Toliko o nas, o »unih, k' hod'jo«.

*Jelka Gašperšič,
vodja pohodniške skupine pri DU Zadvor*

Konjeniško društvo Sostro

Dušo konja lahko uzrejo le tisti, ki si to želijo iz srca (*Gustav Rau*)

V Konjeniškem društvu Sostro zrejo v duše konj že od leta 1993. Se morda spomnite bradatega »strica«, ki je na vsaki prireditvi v vzhodnem delu Ljubljane, pozneje pa tudi v parku Tivoli z neizmernim veseljem s poniji prevažal otroke?

Ta gospod, Janez Pogačar, je s svojimi zanesenjaki tudi kriv, da se je pred 25 leti ustanovilo Konjeniško društvo Sostro, ki ves čas sledi svojemu prvotnemu namenu, in to je povezati rejce konj v naši širši okolici. Nato je predsednikovanje društva predal gospodu Igorju Gašperšiču, vajeti društva je zatem prevzel Matjaž Hlebš. Od leta 2016 je predsednik gospod Janez Šubelj. Ker se zanimanje za konjerejo povečuje iz leta v leto, se tudi članstvo v našem društvu veča in z letošnjim letom (2020) šteje 114 članov.

Vzhodni del Ljubljane je že od nekdaj veljal za kmetijsko področje. Prebivalstvo se je ukvarjalo predvsem s pridelovanjem sadja in zelenjave, ukvarjalo pa se je tudi z živinorejo. Konji so imeli pomembno vlogo kot delovna pomoč na kmetiji. Uporabljali so jih tudi kot furmanske konje pri prevozi ljudi in tovora. Z leti se je njihova gospodarska vloga zmanjšala, ni pa povsem izginila. V zadnjem času se število konj spet povečuje, še posebej športnih konj.

Konjeniško društvo Sostro se vključuje v programe KSS Ljubljana, programe Mestne občine Ljubljane in sodeluje z društvi ljubiteljev konj sosednjih občin in krajev po celotni Sloveniji. Organizirajo in uresničujejo

skupne in posamezne interesne dejavnosti na področju konjereje, konjeniškega športa in ljubiteljstva konj, radi tudi ohranjajo konjeniško tradicijo.

KD Sostro sodeluje na vseh prireditvah vzhodne Ljubljane in na vseh tradicionalnih prireditvah, ki jih organizirajo druga društva na območju mestne občine (prevozi v narodnih nošah, promenade, predstavitve, prireditve na gradu in v mestu).

Društvo pa za svoje člane in člane sosednjih občin organizira izobraževalna predavanja, spremlja spremembe zakonodaje, ki zadevajo področje kmetijstva, živinoreje, veterinarske službe ... Organizira tudi strokovne ekskurzije po Sloveniji in v tujini, kjer si ogledajo primere dobrih praks v konjereji in drugih

kmetijskih panogah, ter obiske sejmov (Gornja Radgona, Verona).

Največji ponos društva pa je organizacija prireditve Konjeniški dan, ki ga v sodelovanju z drugimi društvi ČS Sostro pripravimo v Podmolniku vsak zadnji konec tedna v avgustu. Vedno načrtujemo dvodnevno prireditev. Prvi dan se posvetimo različnim tekmovalnim panogam, drugi dan je namenjen druženju obiskovalcev, da ti spoznajo društva v našem kraju, začutijo utrip življenja v družbi konj. Več o prireditvi pa naj povedo fotografije, ki naj vas povabijo, da zadnji avgustovski konec tedna preživite v naši družbi.

*Janez Šubelj,
predsednik Konjeniškega društva Sostro*

Društvo podeželja Šentpavel

Društvo podeželja Šentpavel

V vasi Šentpavel deluje Društvo podeželja Šentpavel. Društvo je neprofitno in je bilo ustanovljeno z namenom ohranjanja podeželske tradicije in običajev ter spodbujanja medsebojnega druženja. Še posebej smo ponosni na pohode, ki jih organizirajo člani društva. Pohodi so postali že kar tradicionalni, saj skoraj ne mine sončen sobotni ali prazničen dan, da se člani društva ne bi odpravili po okoliških hribih. Gre za zelo učinkovit način rekreacije, ki je vedno združen z druženjem in spoznavanjem drug drugega.

Naše društvo pripravlja že tradicionalna kresovanja na predvečer 1. maja, večkrat pa sodeluje tudi pri praznovanju vaškega praznika sv. Petra in sv. Pavla. Na sam praznik ali v nedeljo, ki sledi, je sveta maša v idilični vaški cerkvi. Tako je bilo tudi lani. V soboto, 29. junija 2019, je na sam praznik potekala večerna praznična sveta maša v vaški cerkvi, ki je posvečena svetniku sv. Pavlu. Svete maše so se poleg vaščanov udeležili tudi prebivalci sosednjih vasi. Naslednji dan pa je društvo organiziralo posebno prireditev, na kateri so se obiskovalci ob hrani in pijači ter lepem vremenu družili in poklepetali.

Lani je naše društvo dalo pomemben prispevek k obnovi vaške kapelice. Vrhunec ob koncu obnovitvenih del je bil blagoslov kapelice na praznični dan 18. avgusta 2019. Naše društvo je sodelovalo tudi pri organizaciji prireditve ob blagoslovu kapelice. Vsi člani društva smo bili prijetno presenečeni, saj se je na sončen prazničen dan prireditve udeležilo zelo veliko ljudi, ne samo iz vasi, temveč tudi iz okoliških krajev.

Na praznik dneva žena v nedeljo, 8. marca, smo člani društva pripravili posebno presenečenje za naše članice društva. Pripravili smo jim namreč kosilo, vsaka pa je prejela tudi čestitko in rožo. Dan je minil ob prijetnem druženju.

Društvo podeželja Šentpavel si bo še naprej prizadevalo za ohranjanje podeželskih tradicij. Upamo, da bo letos jeseni zopet obujena rezbarijada, prireditev, na kateri več priznanih rezbarjev pokaže svoje spretnosti, ogledati pa si je mogoče veliko razstavljenih rezbarij. Lani prireditve, žal, ni bilo, upamo pa, da nam bo letos zopet uspelo povabiti večje število rezbarjev, ki bodo obiskovalcem prikazali svoje spretnosti.

*Gregor Rigač,
predsednik DP Šentpavel*

Kulturni utrip

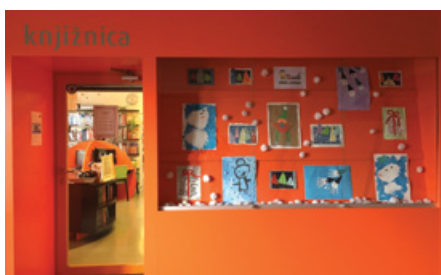
Knjižnica Zadvor

Pridite na obisk

Kot rečemo v Mestni knjižnici Ljubljana, nas najdete »Povsod po mestu«. In tako je tudi na vzhodnem koncu Ljubljane, kjer zdaj že deveto leto v Zadržnem domu Zadvor domuje Knjižnica Zadvor.

Morda se še spomnite postajališča Potujoče knjižnice, ki je bilo tu sprva, pa je postalo premajhno za vse obiskovalce. Zdaj imamo v novi knjižnici kar lepo zbirko gradiva, ki jo redno dopolnjujemo. Na voljo za izposajo je več kot 11.000 enot gradiva. Izposodite si lahko knjige za otroke in odrasle, leposlovne in strokovne knjige, revije ter glasbeno ali filmsko gradivo.

in odprt prostor, v katerem se dobro počutijo vsi, se v njej srečujejo in družijo. Predvsem pa je Knjižnica Zadvor prostor, v katerem se dobro počutijo otroci. Naša Pravljična soba je prava igralnica, zakladnica zanimivih slikanic in zabavnih igrac. Za mlajše otroke pripravljamo redne Ure

pravljic tako v slovenskem kot angleškem jeziku, in sicer vsako drugo ter četrto sredo v mesecu. Pravljičarke pripovedujemo pravljice in ko smo še pod vtisom vseh napetih dogodivščin pravljicnih junakov, se prepustimo ustvarjanju.

Malo starejše otroke, mlade in odrasle, ki jih prav tako navdušuje ustvarjanje, radi povabimo na medgeneracijske ustvarjalne delavnice. Spomladi pod vodstvom Erne Birk Prijatelj izdelujemo ljubljanske butarice, v prazničnem decembrskem času pa adventne venčke.

Ponosni smo na sodelovanje z Osnovno šolo Sostro in Vrtcem Pedenjped, enoto

Učenjak. Pred vhodom v knjižnico si lahko pogosto ogledate razstave njihovih likovnih izdelkov in fotografije dogodkov. V vitrini se zvrstijo tudi razstave društev, ki delujejo v naši okolici, ter dela lokalnih umetnikov.

Občasno pripravljamo strokovna in potopisna predavanja ter predstavitev knjig, še posebno če jih napišejo tisti, ki so povezani z našim krajem. Tako so se pri nas že predstavili Miha Indihar s kratkimi zgodbami iz študentskega življenja Študentski dnevi, Bojan Jerlah s folklornimi pripovedmi Za skrbi je še jutri cajt ter Majda Mihovec s pesniško zbirko Poljub strasti.

In kaj najraje berejo naši bralci? Poleg novejših ljubezenskih romanov, ki

praviloma izhajajo v več nadaljevanjih, so izjemno iskane kriminalke domačih avtorjev, predvsem Tadeja Goloba, pa tudi kriminalke Skandinavcev. V zadnjem času na vrhu lestvice najbolj izposojenih kraljuje roman slovenske pisateljice Bronje Žakelj Belo se pere na devetdeset, med tujimi pa Neapeljski cikel skrivnostne italijanske pisateljice Elene Ferrante.

Tudi mladi radi berejo napete pustolovske in fantastične zgodbe, kot so tiste, ki jih piše Rick Riordan, v katerih nastopa Percy Jackson, ali zabavne zgodbe angleškega komedijanta Davida Walliamsa. Popularni sta novi zbirki pisateljice Enid Blyton, avtorice še vedno zelo branih Pet prijateljev.

Za še kakšen nasvet za dobro branje lahko vedno vprašate knjižničarko. Pridite torej na obisk v našo knjižnico, prelistajte kakšno revijo in odprite knjigo, tudi če še niste naši člani, saj je knjižnica vedno odprta za vse.

*Tamara Hozjan,
vodja Knjižnice Zadvor*

Kulturno-umetniško društvo Kres Besnica

Sejanje lepih besed o tej dolini je v veselje in zadovoljstvo

Društvo je bilo ustanovljeno lani, kljub temu pa ne gre za začetek nečesa novega, ampak za zgodbo, ki letos zaznamuje deset let delovanja. V središču je vokalna zasedba Kres. Sestavljajo jo moške, ki prihajajo iz ljubljanske okolice. Glavna sila in protagonist ideje je Matija Progar.

Človek tisočeri talentov, železne volje, iskričevega duha in kot gora velikega srca. Od otroških dni je povezan z glasbo. Med osnovnošolskim izobraževanjem je začel obiskovati glasbeno šolo, nato je bil član vevške godbe na pihala. Med služenjem vojaškega roka v Makedoniji je z rogom skrbel za budnice. Bil je član ansamblov tako doma kot v Nemčiji, kjer je nekaj časa živel in delal. V Stuttgartu je bil član okteta Slovenski zvon. Po vrnitvi v Slovenijo se je spet vrnil k vevški godbi. V zadnjih letih je dejaven predvsem na področju moških pevskih zborov. Je redni član Moškega pevskega zbora Bizovik, Moškega pevskega zbora Posavje in vokalnega kvarteta Kres. Dobre zgodbe se pogosto začnejo po naključju in tako je bilo tudi tokrat. »Po odhodu v pokoj in ob nekoliko več prostega časa se je porodila ideja, da bi s prijatelji ustanovili moški kvartet. Za vodenje zasedbe se je poprosilo Srečka Kravcarja, ki prihaja ravno iz Besnice. Prvo leto je minilo v iskanju določenih glasov. Dejstvo je, da v kvartetu ni prostora za »šlepanje« in za nekoga, ki s štiriglasnim petjem nima izkušenj, nastopanje v tako

majhni zasedbi ni vedno preprosto. Po prvi sezoni so stvari stekle in tudi zasedba se ni več spreminjala. V letošnjem letu tako praznujemo 10. obletnico delovanja. Tudi zborovodja Srečko je še vedno z nami,« pove Matija in nadaljuje: »Radi imamo glasbo, vendarle se zavedamo, da gre za ljubiteljsko raven ukvarjanja s to vejo umetnosti. Nismo obremenjeni s tem, da se nekaj mora. Tudi vaja pogosto ni samo vaja, ampak druženje ob kozarčku in prigrizku. Ni pomemben samo cilj, pač pa tudi pot. Izhodišče kvarteta nikoli ni bilo povezano z nastopanjem na dogodkih tekmovalnega značaja ali pa izvajanje t. i. umetnih skladb. Radi imamo tisto, kar lahko zapojemo med ljudmi. Govor je predvsem o ljudskih pesmih, slovenskih zabavnih priredbah in pa seveda o dalmatinskih in starogradskih skladbah. Nekaj let smo ob praznovanju rojstnega dne Franceta Prešerna konstantno nastopali na reviji zborov v Dolskem. Nastopali smo tudi na reviji v Šentvidu nad Ljubljano, kjer se vsako leto zberejo tako rekoč vsi zbori iz ljubljanske regije.« Za zasedbe, ki delujejo dolgoročno, je na neki način logično, da imajo tudi temu primerno organizirano strukturo, to pa v praksi najpogosteje pomeni, da delujejo kot društvo. V tem primeru je zadeva zorela dolgo časa. Razlog tiči v tem, da je petje članom predvsem v veselje, da se majhna zasedba lahko o vsem dogovori sproti ter da se nihče ni želel ukvarjati z administracijo. Lani se je tudi to vendarle spremenilo. Ustanovljeno je bilo Kulturno-

umetniško društvo Kres Besnica. Da ima društvo sedež v Besnici, je pravzaprav splet okoliščin. Matija Progar pojasnjuje: »Nihče se ni obremenjeval s tem, kje bo sedež društva. Je pa tako, da nas je večina, tudi če nismo doma v Besnici, s to dolino na tak ali drugačen način povezana vse svoje življenje. Sam pripadam generaciji, ki se je nekoč srečevala in veselila v gostilni pri Alaufu. Kot klarinetist ansambla Slavček sem v dvorani OŠ Besnica nastopal že pred več kot 50 leti. Pri tem seveda ne gre niti mimo mladostniških simpatij, ki so bile tudi iz teh krajev. Pozneje smo po dolini veliko kolesarili. Zdaj imamo tukaj občasno vaje, vsake toliko pa zapojemo pod kakšnim oknom, ko je treba koga presenetiti za rojstni dan ali pa celo kar tako. Navsezadnje smo ugotovili, da v celotni dolini, ki je dolga krepko več kot 10 kilometrov, praktično ni društev. Ker smo vsi ljudje dobre volje, nam je sejanje lepih besed o teh krajih in o tej dolini seveda v veliko veselje in zadovoljstvo.«

Jože Kralj, Štefan Saje in Janez Verbič

Podružnična šola Lipoglav Stoji učilna zidana

Na Malem Lipoglavu so začeli poučevati že leta 1865 v župnijski hišterni (večji sobi v pritličju), pozneje pa v mežnariji. Duhovniki so poučevali ob nedeljah, in sicer poleg verouka tudi pisanje, čitanje in računstvo. V tem obdobju so, razen otrok z današnjega območja, obiskovali pouk v zasilni šoli še otroci s Pleš in Zgornje Slivnice.

Z dopisom kranjskega deželnega sveta Ljubljana 4. aprila 1910 je bila na Lipoglavu ustanovljena Mešana osnovna enorazredna šola za vasi: Mali in Veliki Lipoglav, Brezje, Pance, Sela in Pleše. Pouk se je začel 14. septembra 1910 v mežnariji, kjer je trajal vse do leta 1938. Vaščani in krajevni svet so želeli zgraditi šolsko poslopje.

Prvi komisijski ogled parcele za šolo je bil že leta 1912, vendar parcela ni ustrezala, ker je bila premajhna. Leta 1926 so opravili drugi lokacijski ogled prostora za gradnjo šole. Tokrat je lokacija ustrezala. Lastnik, ki parcele ni hotel prodati, se je pritožil in uspel. Šele po četrtem ogledu nove parcele, kjer šola stoji tudi zdaj, je bila lokacija leta 1930 potrjena. Šolo so začeli graditi leta 1937. V šolskem letu 1938/39 pa se je začel pouk v novi šolski stavbi. Leta 1941 je bila šola razširjena v dvorazrednico. Leta 1942 je bila šola požgana, uničen ves arhiv in oprema, učitelj pa odpeljan v internacijo. Med tem časom, ko je bila šola požgana, so poučevali v zasebnih hišah,

ob lepem vremenu pa tudi v neobnovljeni šoli. Šola je bila obnovljena leta 1946 in je postala dwooddelčna z dvema učiteljema. Občinska skupščina Ljubljana Moste - Polje je z odločbo, izdano 30. junija 1969, ukinila pouk za višje razrede in jih prešolala na šolo Edvarda Kardelja Ljubljana Polje. Lipoglavska šola je postala podružnična, dwooddelčna z enim učiteljem. Od leta 1980 pa je šola dwooddelčna z dvema učiteljema in podružnična šola matične šole Toneta Trtnika - Tomaža Sostro. Vse do leta 2005 se je šolsko poslopje zadovoljivo za inšpekcijske službe vzdrževalo in obnavljalo tako, da je v šoli lahko potekal pouk. Vse večje so bile želje in potrebe po izgradnji igrišča, ki se je sodobno uredilo leta 1994.

Vse bolj se je kazalo, da šolsko poslopje že dodobra razjeda zob časa in da bodo vsa vzdrževalna dela in manjši gradbeni posegi premalo za uspešno in kakovostno izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela v šoli. Začelo se je govoriti o temeljiti obnovi šole na Lipoglavu. Leta so tekla, pritiski vodje Marinke Žitnik in ravnateljice Osnovne šole Sostro Mojce Pajnič Kirn so bili vse pogostejše naslovljeni na odgovorne institucije. Z uvedbo devetletke prostorske potrebe niso več zagotavljale nemotenega dela in izvajanja vzgojno-izobraževalnega programa. Med tem časom so odgovorni spoznali, da je na Lipoglavu obnova premalo in da je treba graditi novo šolo. V letu 2002 se je poleg dokumentacije začelo

pripravljati vse potrebno za gradnjo. Vodja šole se je aprila 2005 začela dogovarjati s predsednikom PGD Lipoglav Alojzom Levičnikom o gostovanju šole v prostorih gasilskega doma, kamor so nas sprejeli septembra 2005. Začelo se je 28. oktobra 2005, ko so stroji prvič posegli v staro poslopje PŠ Lipoglav. Drugič v lipoglavski zgodovini se je zgradila nova šola. Oktobra 2006 smo se vnovič selili v šolo, ki nam je ponujala vse najsodobnejše prostore in opremo za nemoteno vzgojno-izobraževalno delo. Prvič v lipoglavski zgodovini pa je poskrbljeno tudi za najmlajše, kajti pod isto streho deluje tudi vrtec za najmlajše. Uradno odprtje je bilo 4. oktobra 2006, ko je otvoritveni trak prerezala županja MOL ga. Danica Simčič skupaj z ravnateljico OŠ Sostro Mojco Pajnič Kirn, ki ji gre največja zasluga, da smo pridobili novo šolsko poslopje, in z ravnateljico Vrtca Pedenjped Marjano Zupančič. Tistega dne so dobili prostore tudi naši najmlajši z odprtjem enote vrtca Pedenjped na Lipoglavu.

Utrinki dejavnosti šole v zadnjih letih

Vsak začetek novega šolskega leta je najbolj težko pričakovan za prvošolce, kakor tudi praznovanje rojstnega dne šole. Veseli smo prav vsakega obiska na šoli. Zgledno sodelujemo s starejšimi, z dobrotami pogostimo župana in na široko odpremo vrata vsem, ki si nas želijo spoznati. Tako smo skočili v objem povabilu projektu COMENIUS in se povezali s šolami na otoku Brač – OŠ Pučišće, PŠ Praznica in PŠ Gornji Humcu. Vsako leto obiščemo šole na Braču in se trudimo biti odlični gostitelji, ko nam vrnejo obisk. Zavedamo se, kako pomembna sta šola

in njeno sodelovalno delovanje v kraju, in vemo, da je šola lahko gibalno razvoja kraja, v katerem živimo, delamo in smo. Zato smo se odločili, da sodelujemo v projektu Podružnična šola – gibalno razvoja. Z vključitvijo v projekt nam je bila ponujena možnost, da se otrokom na podeželju omogoča raznovrstna ponudba dopolnilnih dejavnosti, ki omogočajo razvoj sposobnosti in vrednot prek zastavljenih ciljev. Z drugimi podružničnimi šolami, ki smo del OŠ Sostro, in z veliko drugimi podružničnimi šolami iz drugih krajev sestavljamo projekt Podružničariji gremo

naprej, pri katerem z vso angažiranostjo uresničujemo cilje v naravi in z naravi. Šola je središče kulturnega dogajanja na vasi, zato že vrsto let sodelujemo s krajem z medgeneracijskim sodelovanjem in skrbno načrtujemo takšne dejavnosti, v katerih se vidijo številni krajanji in z veseljem sodelujejo z nami. Otroci tako spoznavajo stare običaje in navade ljudi v domačem kraju. (več si lahko ogledate in preberete na naši spletni strani)

Ustvarjalne delavnice, zdravo življenje in šport

Številne raznovrstne ustvarjalne delavnice bogatijo naše vzgojno-izobraževalno delo. Številne kuharske delavnice so jim v zanimanje in ponos in še posebej radi se vživljajo v vloge kuharskih poklicev. V največje veselje jim je bilo izdelovanje domače čokolade, sira, bezgovega sirupa ... Zdravstveni vzgoji v šoli posvečamo vsi skupaj s starši zelo veliko časa. Skrbimo za zdrave in čiste zobe, higieno rok,

zdravju ustrezno opremo prostorov. Vsi se zavedamo, da je zadostno gibanje še posebej pomembno pri otrocih in mladostnikih, saj vpliva na njihov celostni razvoj. Vsako drugo šolsko leto se udeležujemo z vsemi učenci športno-naravoslovnih taborov, na katerih si pridobivamo nova znanja o naravi in z naravo. Vzorno sodelovanje s Prostovoljnimi gasilskim društvom Lipoglav nas spremlja že vrsto let. S štiriletnim programom izobraževanja najmlajših se vključujejo v vzgojno-izobraževalno delo na šoli in s tem poskrbijo, da v njihove vrste prihajajo novi člani. Učence navajamo zavedanja, da starejše generacije zaznamujejo modrost, izkušnost, obilica tradicionalnih znanj in spretnosti, mlajše pa odlikujejo inovativnost, obvladovanje sodobnih komunikacijskih in drugih tehnologij in večšine učinkovitega

prilagajanja zahtevam sodobnega načina življenja. Vsako leto nas v veselem decembru obiščejo znameniti možje, eni celo s spremstvom. Vedno jih že komaj pričakujemo. Z DPL že vsa leta tesno sodelujemo in se povezujemo. Številne delavnice, ki si jih obojestransko omogočamo, bogatijo naš vsakdanjik in nas medgeneracijsko povezujejo v sodelovanju z Društvom upokojencev Lipoglav. Ob skupnem druženju, sodelovanju in dopolnjevanju se vsi zaposleni trudimo, da se bosta šola in vrtec tudi v prihodnje v celoti vključevala v kraj in zadovoljevala potrebe po izobraževanju vseh generacij z željo, da bi tudi v prihodnje iz te šole prihajali umni in napredka željni učenci, za kar se zavzemam tudi sama osebno.

Marinka Žitnik, prof. RP,
vodja PŠ Lipoglav

VSE SE DA – dobrodelna prireditve Šolskega sklada OŠ Sostro

»Pravijo ti, da ne moreš in da se ne da, skočiti čez reko, kjer ni mosta zidanega ...« v svoji skladbi poje Vlado Kreslin. Pa smo si pesem izposodili in jo kot rdečo pentljo zvezali čez dobrodelno prireditev Šolskega sklada OŠ Sostro. Dokazali smo, da Kreslinove besede držijo: da ni vse brez veze in da skupaj dosežemo več.

12. 2. 2020 smo se v dvorani Zadružnega doma Zadvor vrteli in lepšem svetu, naredili celo snežaka, s plesnimi koraki pozdravili življenje, zapeli prijatelju in vsem tistim ljudem, ki pojejo in plešejo in seveda mislijo dobro. Pri ustvarjanju kulturnega programa dobrodelne prireditve je sodelovalo več kot 200 učencev od 1. do 9. razreda pod skrbnim mentorstvom učiteljic in učiteljev. Prvošolci so se za nas

zavrteli ob skladbi Lepši svet, drugošolci so kljub topli zimi kar na odru zgradili snežaka in se razigrano kepali, tretješolke so zaplesale ob skladbi Stop me from falling, četrtošolci pa so s pesmijo in nastopom ritmičnih gimnastičark za vrstico držali srečo (Sreča na vrvici), da se je večer dobro izteklo. Kako zveni Zgodba o prijateljstvu, so zapeli petošolci pod vodstvom učiteljice Martine Kogovšek. Anabel Popadić je s sošolko Nežko Gartner predstavila svojo avtorsko pesem Prijateljstvo, deklamacijo pa je pod vodstvom učiteljice Lilijane Stepic s skladbo Zlata roža pospremil pevski zbor šestošolcev. Sedmošolci so življenje pozdravili s plesnim nastopom ob skladbi Alye Dobro jutro, življenje, osmošolci pa so si pod sončno rumenim dežnikom izposodili biciklin in še tebe in vse zbrane zapeljali z verzji iz pesmi Ferija Linščka Sposodim si. S skladbo Za otroke je zbrane nad reke, hribe in morja dvignil

otroški pevski zbor, mladinski pevski zbor pa je zapel skladbo o ljudeh, ki pojejo in plešejo, Tisti ljudje.

Z vezno besedo so se kot gostitelji večera preizkusili in odlično odrezali Tjaša Sterle iz 9. A, Erin Bregar Sabolić iz 8. A, Jaka Predalič iz 7. C in Bor Brodnjak iz 6. B.

Na prireditvi smo razglasili najboljše literate in likovnike letošnjega Šolskega Prešernovega natečaja. Posebno pohvalo je žirija namenila naslednjim učencem: Špeli Metelko, Mancu Končar, Tajju Kranjcu, Maticu Ažmanu, Neži Likovič, Diani Popadič, Lani Bajc, Neji Šubelj, Tinkari Šubelj, Tamari Ulčar in Gašperju Habiču.

Zbrane sta nagovorila ravnateljica šole ga. Mojca Pajnič Kirn in g. Miran Vene, predsednik šolskega sklada. Člani sklada so tudi letos pripravili bogat srečelov. S prispevki, zbranimi na prireditvi, bo šolski

sklad tudi v prihodnje lahko pomagal pri uresničevanju malih sanj – pri prvih smučarskih zavojih, skoku v morje, obisku kino predstave in še čem.

Nazadnje je v izvedbi združenega zbora učencev in učiteljev zazvenela Kreslinova pesem, naslovna skladba naše prireditve, Vse se da. Govori o sodelovanju, ki je marsikdaj most od nemoči do uspeha. Za ozvočenje in osvetlitev sta tudi letos poskrbela g. Damjan Čuk in g. Matej Mušič, za kar se jima iskreno zahvaljujemo.

Katarina Leban Škoda

Tudi v hribih se dogaja

Kostanjeve nedelje na Jančah

V gozdovih okoli Janč se še vedno najde veliko kostanja. Ko v deželo prihiti jesen, oblečena v zlatorumene barve, se ježice na kostanjevih drevesih začnejo razpirati in kostanj popada na tla. Na tem območju poleg pravega kostanja v domačih gozdovih najdemo tudi kostanj v kostanjevem nasadu, ki so ga pred petnajstimi leti poskusno postavili na domačiji Kresc. Pogled na ta cvetoča kostanjeva drevesa in jeseni na ogromne plodove te popolnoma prevzame in očara. In ravno kostanj je bil tisti, ki je pred več kot dvema desetletjema spodbudil in navdahnil Turistično društvo Besnica - Janče, da je začelo poleg jagodnih organizirati še kostanjeve nedelje. Potekajo na najvišjem vrhu ljubljanske mestne občine v oktobru in vedno znova privabijo

na tisoče obiskovalcev iz različnih koncev Slovenije. Tudi lanske so bile polne obiskovalcev, ki sta jih privabila lepo vreme in želja po sveže pečenem kostanju ter kozarčku stiskanega jabolčnega soka. Na stojnicah so vabili domače dobrote, kostanjeve sladice v vseh možnih oblikah, različne vrste medu tukajšnjih čebelarjev, pijače, jesensko sadje in seveda pečen kostanj skoraj na vsaki stojnici. Drugo nedeljo v mesecu je bila na ogled bogata razstava domačih dobrot in pridelkov kmetij, likovnih izdelkov učencev šole Janče ter različnih mešanic čajev ter marmelad, ki so nastale kot plod dela vseh vključenih v projekt Podružničarji gremo naprej. S kulturnim programom so obiskovalce navdušili janški šolarji, z glasbo pa narodnozabavni ansambli.

Poskrbljeno je bilo tudi za zabavo otrok, saj je poleg jagodnega igrišča z Jagodožerom na prireditvenem prostoru in v okolici več lesenih igral. Raznolika ponudba je omogočila, da je lahko vsak našel nekaj zase, kar je bilo mogoče razbrati z zadovoljnih in nasmejanih obrazov tako obiskovalcev kot organizatorjev.

Marjanca Marn

Praznovali smo dan žena

Že več desetletij v janški hiši učenosti pripravljamo prireditev ob dnevu žena, od leta 1910 priznan mednarodni praznik žensk, namenjen počastitvi boju za ženske pravice, vključujoč pravico do volitve. Od leta 2014 pa praznujemo tudi

obletnico nadgradnje šole in vrtca ter vzpostavitve večnamenskega prostora, imenovanega Vaška učna točka, ki je postal center kulturnih prireditev in dogodkov, zbirališče vseh generacij z namenom druženja, učenja, prenosa znanj

in snovanja nadaljnega razvoja krajev. Na območju namreč delujejo tudi različna društva, interesna združenja, formalne in neformalne skupine, ki s svojim prostovoljnim delom in željo po dvigu kulturnega, športnega, izobraževalnega

in družabnega življenja na vasi želijo prispevati k dvigu same kakovosti življenja na podeželju.

Letošnje praznovanje je prvič po treh desetletjih zaradi višje sile namesto na nedeljsko dopoldne potekalo na ponedeljkovo popoldne v družbi janških šolarjev, ki so zopet pripravili prisrčen program za svoje starše, bratce, sestrice, dedke, babice, krajanke in krajane. Kulturni program se je začel z modernim plesom. Nato sta vodenje prireditve prevzela učenca Aljaž in Žan. Po pozdravu sta k

besedi povabila gospo Mojco Pajnič Kirn, ravnateljico Osnovne šole Sostro, ki je nagovorila vse zbrane. Zatem so oder zasedli šolarji in se predstavili s petjem v slovenščini in angleščini, z različnimi modernimi in izraznimi plesi ter s skečem. Z igranjem na harmoniki sta program popestrila četrtošolka Melanija in njen mentor Simon. Za zaključek kulturnega programa so zbrano občinstvo navdušili z zorno recitacijo Dan žena na Jančah, ki se je končala s pesmijo in delitvijo posebnih srčkov. Sledilo je druženje ob ogledu

razstave učencev, ki so obiskovali sobotne likovne delavnice, promocijskega kotička projekta Podružničarji gremo naprej ter s pokušino dobrot, ki so jih pripravili šolarji pri kuharskem krožku, osebje kuhinje OŠ Sostro ter člani Turističnega društva Besnica - Janče. Dogodek se je končal s prijetnimi medgeneracijskimi pogovori ob pokušini različnih dobrot in tkanju medsebojnih vezi.

Marjanca Marn

Učenje za reševanje življenja

V dvorani VAŠKE UČNE TOČKE, ki je v prostorih Podružnične šole Janče, sta v februarju potekali dve zanimivi in za življenje potrebni izobraževalni delavnici, ki ju je organizirala Krajevna organizacija Rdečega križa Besnica - Janče skupaj z Območnim združenjem Rdečega križa Ljubljana. Prva je bila namenjena obnovitvi znanja, seznanjanju s pripravljenostjo na ravnanje v primeru naravnih nesreč in preverjanjem te pripravljenosti. Druga je bila posvečena osvežitvi znanja o temeljnih postopkih oživljanja (TPO) s pomočjo uporabe defibrilatorja (AED). Na praktičen način smo ponovili, kako pravilno ravnati,

ko oseba ni odzivna, kaj storiti najprej, kako se pravilno pokliče na pomoč, kako hitro in kako močno dajemo stiske prsnega koša in dobili odgovore na vsa vprašanja. AED ali avtomatski zunanji defibrilator je torej naprava, ki s pomočjo električnega sunka lahko spet požene srce in s tem tudi reši življenje. Naprava je enostavna in povsem varna in jo ob sledenju navodilom lahko uporablja vsakdo. Sama uporaba defibrilatorja še ne rešuje življenja, je pa zelo koristen in priporočljiv dodatek k temeljnemu postopku oživljanja. Na skrajnem vzhodnem delu območja ČS Sostro imamo na voljo dve takšni

napravi AED, prva je nameščena na stavbi Podružnične šole Janče, druga na gasilskem domu PGD Prežganje.

Marjanca Marn

Lepote podeželja

Moje misli ...

Kakor jeseni zapiram duri in se umikam v toplino doma, s koprnenjem po zelenih gričih in travnikih zrem v dolino, požrešno pijem prve vonjave spočite zemlje, uho mi radostno božajo glasovi iz gozda.

Pri nas smo letos božično drevo zelo zgodaj pospravili iz dveh razlogov; uskladiti sem morala vse obveznosti, zaradi katerih nas januarja ni bilo doma, pa še prej sem hotela urediti prostor v hiši. Da zadira, da je tem bolj svetla, kot je iz jutra v jutro bolj svetlo nebo. Zaradi moje vneme po pomladnem domu domači dostikrat iščejo razne stvari, ki sem jih po svoji presoji, češ da omejujejo pretok energije, vrgla v smeti.

V svoji notranjosti skušam tem bolj počistiti ikono »koš«, v katero vztrajno

odlagam navlako negativnih odnosov, poti, rušilcev ravnovesja, ki nas vedno znova skušajo preslikati v globalno brezno brezvoljnosti, družabnih omrežij, prenapihnenih novic, brezglavega marketinga, trošenja, negativnih in zdolgočasenih, vedno isto ozko umno usmerjenih malih bogov, ki skušajo usmerjati naša življenja.

Temu uničujočemu tempu se skušamo upreti vsak na svoj način. Že s tem, kje bivamo. Za domačine so naši kraji pač vsakdanjost, tu so že nekaj rodov. Za nas, ki smo »domači« šele nekaj let ali desetletje, pa je izbira Besniške doline z okoliškimi vasmii pokazatelj, kakšni smo. Vsaj sama tako menim, da nekdo, ki je vujen vsega udobja in prioriteta mesta, ne bo »rinil« v hribe. Tudi sama sem bila za svoje znance »čudna« in prva leta sem dostikrat slišala »pa kaj si rinila tja gor ...,

kaj boš pa pozimi ... , kako bodo otroci prišli do šole ...«.

Hja, kaj ... zjutraj smo vstali in odmetali sneg z dvorišča, če je bila kdaj cesta res obupna, sem poklicala v službo, da me ne bo, otrokoma pa napisala opravičilo.

Da pa je sploh mlajši pešačil do avtobusne postaje, pa tudi nič hudega, glede na to, koliko časa je presedel pred računalnikom. Pogosto vprašanje še dandanes med znanjki je tudi, kje imam najbližjo trgovino. Odgovorim jim kot iz topa – 15 km stran in to je čisto super zadeva, ker se naučiš preudarno nakupovati in imeti stvari doma. Predvsem pa vedno vsem povem, kaj je glavno, kar mora biti pri hiši; zelje, krompir, drva in lekadol. Moj soprog zelo rad še doda ... in sekira.

Ja, postala sva prava hribovca. In menim, da je ta izraz privilegij, ki ga moramo čuvati.

Kaj ima vse to skupnega z mojim tihim čakanjem na pomlad?

Nobena izjema nisem v množici vseh, ki vsako leto čistimo svoje duše, svoje notranje »koše« svoja bivališča in odnose. Odmikamo se od hrupa, ne pustimo si kvariti našega osebnega miru, vnašamo v življenje čisto, ne samo pozitivno, predvsem čisto energijo, svoje misli usmerjamo k

prijetnim dogodkom, novicam, srečanjem in predvsem toplim in srčnim ljudem. Pred dvema ali tremi leti me je moj brat ob tej moji filozofiji vprašal, kaj v življenju me sploh še vrže iz tira. Odgovorila sem takrat in še danes isto – skorajda nič. Ker je vse tako nepomembno in nično, poleg tega pa se vse vedno uredi. Vsaka stvar se zgodi z nekim namenom, vsaka situacija pa, četudi se nam sprva zdi nerazumljiva in nepotrebna, vidimo, ima svoj namen. Vsak konec je nov začetek, vsak tak začetek nam prinese nove izzive, spretnosti, pripetljaje, izkušnje, nove ljudi. Vedno znova nas postavlja na preizkušnjo in nas tiho vodi po umirjeni strugi ta, ki ji pravimo modrost.

Edina in najpomembnejša stvar v življenju, ki pa me še lahko vrže iz tira, sta ogrožena dobrobit in blagostanje moje družine. Ta mi pomeni moj pristan, iz nje črпам vso moč za vse poti, »koše«, struge ...

Po svojih najboljših močeh jim skušam to vrniti ... z urejenim domom, z umirjenostjo

znotraj njega, s kosili in z večerjami, ki jih imajo radi ob lepo pogrnjeni mizi, pozimi v objemu sveč in kamina, spomladi in poleti uživam, ko jih opazujem včasih s skrito solzo sreče v očeh, ko lenobno uživajo na terasi, vrtu, v večerih ob baklah – vse to je pripravljeno zanje – ter s svojo osebnostjo, nasmehom, z rahlim dotikom dlani in objemom.

Dajati želim tudi Besniški dolini. Kako ... že s sestavki, ki jih berete, z udejstvovanjem na krajevnih prireditvah, začnem lahko že kar z vsakoletno čistilno akcijo.

Želim, da kraj diha, da vsi skupaj spustimo pomlad na ulice, ceste, dvorišča.

Da se zavedamo, kakšen privilegij je živeti med temi hribi, gozdovi in polji.

Kakšen ogromen potencial za preživetje imamo položen na dlani.

Helena Bartol Svete

Duhovna misel

Vera in trpljenje; gre to skupaj?

Neki mož je ponoči sanjal, da se je z Jezusom sprehajal vzdolž pečene obale. Na nebu so se prikazovali prizori iz njegovega življenja. Ob vsakem prizoru je v pesku opazil dvoje vzporednih stopinj: ene so bile njegove, druge pa Jezusove. Ko se mu je pred očmi odvrtel še zadnji prizor, je pogledal nazaj in opazil, da je na številnih mestih njegovega življenja le ena vrsta stopinj. In opazil je tudi, da je to prav v najtežjih in najbolj žalostnih trenutkih njegovega življenja.

Zato je vprašal o tem Jezusa: »Gospod, rekel si, da boš vedno z menoj. A opazil sem, da je skozi najtežje trenutke mojega življenja le ena vrsta stopinj. Kje si bil takrat, ko sem te najbolj potreboval?«

Jezus mu je odgovoril: »Ljubi otrok, nikoli te nisem zapustil. V trenutkih trpljenja in boja, ko ti je bilo najtežje, takrat sem te nosil.«

Nekateri ljudje pravijo, da Boga ne more biti, ko pa je na svetu toliko trpljenja. Kakšen je sploh ta vaš Bog, ki dopusti trpljenje nedolžnega? Kakšne razloge bi

lahko imel dobri Bog, da dopusti obstoj dobrega in zlega?

Nekateri si vero predstavljajo zelo čudno. Nekateri pravijo, da je vera to, da osrečuješ Boga. Nekateri mislijo, da je vera nekaj, na kar se ljudje opirajo, da jim je vsakdanje življenje lažje. Spet drugi menijo, da gre pri veri samo za vsakdanje domače običaje oziroma da je vse skupaj izmišljeno. Večinoma pa ljudje mislijo, da lahko zlahka shajajo tudi brez vere. Nobena od naštetih misli pa se ne ujema s pogledom katoličanov na vero. Katoličani namreč menijo, da je vera pomembna zato, ker se dotika najglobljih vprašanj človekovega obstoja. In sicer na vprašanja: zakaj sem sploh tukaj, ali ima življenje sploh smisel, je ta svet sploh prijazen ali je samo sovražen in podobno. Na ta vprašanja nam znanstveniki, politiki, gospodarstveniki ne morejo odgovoriti.

S pomočjo vere spoznavamo, da je resničnost več od tistega, kar lahko vidimo ali slišimo, stehamo ali izmerimo. S pomočjo vere lahko spoznavamo, da poleg vidnega obstaja tudi nevidni svet – svet skrivnosti, ki ga lahko najdemo v jedru vsake stvari. S pomočjo vere lahko

spoznavamo, da ta skrivnost ni nekaj nejasnega in nedoločenega, temveč nekaj, s čimer se nenehno srečujemo v svojem vsakdanjem življenju.

Nekateri vidijo vero res kot nekaj mrakobnega in otožnega. Ti vidijo svoje življenje kot sprejemni izpit za nebesa. Ti menijo, da s svojimi dejanji nabirajo ali izgubljajo točke. Verni ljudje pa verujemo, da smo ljudje ustvarjeni zato, da bi bili srečni – pa ne le na onem svetu, ampak tukaj in zdaj. Prava sreča izvira iz ljubezni. V ljubezni pa rastemo in vera nas pri tem vzgaja. Zaradi vere lahko stojimo na lastnih nogah in spoznavamo, zakaj živimo, kaj je naš smisel in kaj je naš cilj. Vera nam namreč ponuja smernice, da lahko iz svojega življenja naredimo največ, kar zmoremo. Vera nam omogoča, da prevzamemo polno odgovornost v življenju. Verovati pomeni priznavati resničnost Boga in se mu zahvaljevati, kajti vera govori o Bogu, o njegovi ljubezni, dobroti in njegovih darovih.

Pa se vrnimo z razmišljanjem nazaj k trpljenju. Zakaj trpljenje in bolečina, zakaj bolezen, zakaj smrt?

Če bi telo ne poznalo bolečine, bi nikoli ne vedeli, kdaj smo bolni in bi se enkrat samo mrtvi zgrudili. V primeru bolezni je bolečina nekaj dobrega, ker gremo zaradi nje pravočasno k zdravniku. In isto vlogo ima trpljenje v duhovnem svetu. Na misel mi je prišla zgodba o Ostržku. Narejen je bil iz lesa in zato je bil neobčutljiv na bolečine. Ko pa je poležaval ob kaminu in je nogo iztegnil proti ognju, je zanj ta neobčutljivost postala zelo nevarna in je resno ogrozila njegovo življenje. Kaj bi bilo, če bi ne bilo bolečine, da nas pravočasno posvari.

Bog nikoli ne obljublja, da nas bo branil pred nesrečami, obljublja le, da bo v nesreči vedno z nami. Eno od Jezusovih imen je Emanuel, kar pomeni **Bog z nami**. Krščansko izkustvo je, da je Bog na skrivnosten način vedno prisoten sredi trpljenja. Bog, ki je trpel na križu, še naprej trpi z drugimi. In samo nekdo, ki je sam trpel, bo deležen zaupanja trpečega, saj ve, da ga samo nekdo, ki je dal skozi podobno izkušnjo, lahko razume in mu pomaga. Šele trpljenje nas usmerja k drugemu. Skrivnost trpljenja je pridržana Bogu in včasih je v trpljenju tudi potrebna močna vera, da

Božja pota niso naša pota in da Bog že ve, zakaj je nekaj dopustil.

Ni res, da je Bog odgovoren za zlo na svetu. Zlo delajo ljudje, ki jih je okužil greh. Z grehom se namreč oddaljimo o Boga in njegove ljubezni. Se zapremo pred njim. Ali naj Bog ljudem prepereči delati zlo? Ne, ker nam je podaril svobodo. Ali naj Bog uniči ljudi, ker delajo zlo? Ne, ker vse svoje otroke ljubi. Lahko pa trpečemu stoji ob strani. Ker Bog spoštuje človekovo svobodo, se mu približa le, če ga bo za to prosil.

Joni Eareckson v svoji avtobiografiji piše: *»Pred nesrečo Kristusa nisem potrebovala. Ko sem lahko stala na svojih nogah, se mi sploh ni zdelo pomembno, da bi tudi On sodeloval pri mojih odločitvah. Zdelo se mi je, da Njega take malenkosti ne zanimajo. Po nezgodi pa, ko se je vse moje življenje skrčilo na osnovna življenjska opravila, je On postal del tega, ker je skrbel zame. V bistvu je bil moja edina zanesljiva resničnost. Sveto pismo pravi, da so naša telesa le začasna. Potemtakem je tudi moja ohromelost le začasna. Ko sem znala pogledati iz tega zornega kota večnosti, so*

se mi vse moje skrbi zaradi tega, ker sem na invalidskem vozičku, zdele banalne. Čeprav sem obsojena na invalidski voziček, vem, da mi nekega dne ne bo več potreben.«

Nekdo je vprašal Boga, zakaj ob tolikšnem trpljenju na svetu ni ničesar storil. In zaslišal je odgovor: **»Saj sem. Ustvaril sem tebe!«**

Poklicani smo, še posebej kristjani, da s svojo ljubeznijo ta svet rešujemo trpljenja. Neka molitev pravi: *Gospod, prenovi svojo Cerkev IN ZAČNI PRI MENI! Gospod, razširi in utrdi svojo vero IN ZAČNI PRI MENI! Gospod, naj zavlada mir po vsej Zemlji IN ZAČNI PRI MENI! Gospod, podari svojo ljubezen in pravičnost vsem ljudem IN ZAČNI PRI MENI!*

Le če bo vsak posameznik v življenju na svojo svobodo odgovoril s spreobrnjenjem, ponižnostjo, dobroto, pravičnostjo, vero, upanjem, ljubeznijo in mirom, bo na svetu manj gorja, bolečine, trpljenja. Vsak posameznik se mora in se lahko svobodno odloči, kako se ga bodo ljudje spominjali.

*Aleš Tomaševič,
župnik v Sostrem*

Pogled v zgodovino

30. obletnica demokratičnih volitev v naši četrtni skupnosti

Aprila smo praznovali 30. obletnico prvih večstrankarskih volitev v Sloveniji, tedaj še Socialistični republiki Sloveniji. Te volitve so bile posebne, saj so prvič po dolgih letih na volitvah lahko nastopile različne politične stranke. Vse od leta 1965 je bilo v tedanji Jugoslaviji ustanavljanje novih strank zakonsko prepovedano, vendar je tudi že pred tem Komunistična partija v kali zatrla vse poskuse oblikovanja političnih strank. Tako je v Jugoslaviji krožila šala, kako je Tito na kritike Zahoda, da v Jugoslaviji obstaja samo ena stranka, odgovorjal: V Jugoslaviji je ena stranka na oblasti (Komunistična partija), druga stranka pa je na Golem otoku (kazensko taborišče za politične zapornike).

Na volitvah, ki so takrat potekale še v tridomno skupščino (družbeno-politični zbor, zbor občin in zbor združenega dela), je s 54,8 % zmagala koalicija Demos, kar je bila okrajšava za Demokratično opozicijo Slovenije. Koalicijo Demos so sestavljale različne stranke (Slovenska demokratična

zveza, Socialdemokratska zveza Slovenije, Slovenski krščanski demokrati, Slovenska kmečka stranka, Slovenska obrtniška stranka in Zeleni Slovenije), kljub razlikam v političnem in ideološkem prepričanju jih je družila želja po spremembi političnega sistema. Na volitvah so premagale druge stranke, ki so nastale iz organizacij v starem političnem sistemu. Nastalo vlado je vodil Lojze Peterle, ki je vodil krščanske demokrate, ki so znotraj koalicije dobili največ glasov. Koalicija Demos je najprej uspešno izvedla plebiscit, na katerem smo se Slovenci z veliko večino odločili za samostojno državo, dobro leto po izvolitvi pa tudi ubranila našo samostojnost in dosegla mednarodno priznanje Republike Slovenije kot samostojne države. Za osebni vtis o dogajanju, ki je spremljalo takratne volitve, smo prosili g. Milana Matosa, ki je bil član lokalnega odbora Demosa v naši lokalni skupnosti. G. Milan nam je o takratnem dogajanju povedal:

Ko pogledam nazaj, se zdi, da se je tedaj zgostilo dogajanje, po katerem smo hrepeneli, a komaj verjeli, da se

lahko uresniči. Gibanja za svobodo, za osvoboditev izpod komunizma so tedaj zajela vso vzhodno Evropo. Tudi v Jugoslaviji so postajale razmere vse težje, tako gospodarske kot politične. Država je postajala vse bolj Srboslavija. Novonastale stranke in splošno mnenje si prisilili oblast, da je po 50 letih razpisala svobodne, večstrankarske volitve. Volitve za tedanjo skupščino in predsedstvo republike so bile razpisane za april 1990. Izziv za novonastale demokratične stranke je bil ogromen. Nobena od novih strank, ki so se povezale v koalicijo Demos, ni imela postavljenih organizacij, znanja, kadrov ter finančnih in drugih sredstev. Delovanje je slonelo na močni volji, pripadnosti in improvizaciji, v nasprotju s starimi družbeno-političnimi organizacijami, ki so imele na voljo svoje strukture. Spominjam se, da smo šele štiri tedne pred volitvami sklicali iniciativni odbor za ustanovitev lokalnega Demosa v naši četrtni skupnosti. Odbor, v katerem smo bili Miha Trkov, Edo Svetek, Avgust Matos in jaz, je konec marca organiziral predvolilni shod Demosa v Zadružnem domu. Po vaseh so mladi raznosili vabila, pripravili smo dvorano,

okrasili smo jo s slovensko trobojnico brez zvezde, ki jo je sešil moj brat Avgust. Spuščali smo se v neznanu. Spraševali smo se, kakšen bo odziv, koliko bo ljudi, kolikim je mar za cilje Demosa, koliko ljudi si želi spremembe, demokracijo, svobodo. Nas bodo malo ali veliko? Nas bodo podprli ali ne?

Velika dvorana se je ob napovedani uri napolnila do zadnjega kotička. Neverjetno. Ljudje so se odzvali. Z rahlo tremo sem predstavil namen in program Demosa, poudaril glavne točke in pojasnil, kakšno državo in ureditev si želimo, od večstrankarskega sistema do spremembe družbene ureditve in odnosov v Jugoslaviji. Skratka zahtevamo demokracijo, svobodo in samostojnost. Vse, kar sem povedal, so bile do tedaj bogokletnosti, kaj takega na tem kraju v Zadržnem domu še ni bilo javno

izrečeno. Besede, ki se tu javno še niso slišale. V preteklosti so bile podvržene preganjanju, zdaj so bile izrečene, javno, pred množico.

In množica je bila šokirana. Ko sem končal pozive k sodelovanju in volitvami, je nastala grobna tišina. Še miš bi se slišala, kljub več sto ljudem v dvorani. Tudi sam sem bil v šoku, pričakoval sem podporo, aplavz. A zdaj tišina. Tudi nihče od Demosa ni zaploskal. Da bi vsaj eden, potem bi morda še drugi. Ostal sem tako sam, negotov. Kaj to pomeni? Je vse zaman, ali ljudje ne želijo sprememb? Aplavza ni bilo.

Prva sta se oglasila predstavnika zveze borcev. Nasprotovala sta Demosovemu programu, češ da je razdiralen, da ruši bratstvo in edinstvo, Jugoslavijo. Naslednji udeleženci pa so podprli program in prinesli

v dvorano sproščenost ter navdušenje, veliko pričakovanje.

Volilna nedelja je bila praznična, polna upanja in tudi tesnobe. Za pogum in počastitev volitev, praznika demokracije, so fantje iz Dobrunj postavili pred Zadržni dom, kjer je bilo volišče, visok mlaj, na njem je spet vihrala slovenska trobojnica brez zvezde.

Demosova koalicija je zmagala, tudi v naši četrti skupnosti. Volivci so jo večinsko podprli in odprta so bila vrata v demokratizacijo in še naprej v tako zelena samostojnost Slovenije. Dobili smo jo že dobro leto po volitvah. Hvaležno se spominjamo teh prelomnih časov, dosežkov in vseh, ki so jih soustvarjali.

Jan Bitenc in Milan Matos

Športnik z vasi

Jan Mlakar

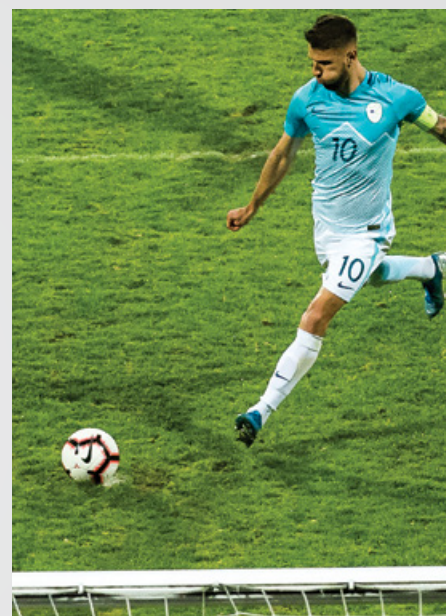
Ko v medijih zasledim ime Jan Mlakar, mi misli uidejo k fantiču, ki je zmozel obvladati nogometno žogo, da je na njegovih nogah kar plesala.

Jan Mlakar prihaja iz naše male vasice Češnjica. Rad ima domačo hrano, saj je svojo mladost preživel z očetom Matjažem, mamo Lili, bratoma Maticem in Luko ter s starimi starši na kmetiji Pr Mrkotovc.

Svojo nogometno pot je začel pri Nogometnem klubu Alfa. Znanje in razvoj svojega talenta je nadaljeval v NK Domžale. A kmalu so mladega nogometnega junaka povabili v italijanski klub Fiorentina, kamor

je odšel komaj pri 16 letih. Nadarjeni napadalec pa vijoličastega dresa ni zapustil. Zahodno sosedo Italijo je zamenjal s svojo domovino, v kateri je zaigral za NK Maribor.

Maja 2019 je prejel pokal za najboljšega mladega igralca lige in pokal za uvrstitev v najboljšo enajsterico sezone 2018/2019. Lansko zimo je z angleškim klubom Brighton & Hove Albion sklenil triinpolletno pogodbo, tako da ga čaka več kot dovolj

priložnosti, da se dokaže in potrdi v neizprosni konkurenci, s katero se lahko pohvali premier liga.

V svoji dozdajšnji karieri je najbolj ponosen na svoj debi v tujini, in sicer v italijanski serie A s Fiorentino, na naslov državnega prvaka z Mariborom in prestop v premier ligo.

Maruša Babnik

Prenovljeno otroško igrišče pri OŠ Sostro

Tretjega septembra 2019 je župan Mestne občine Ljubljana gospod Zoran Janković skupaj z ravnateljico OŠ Sostro Mojco Pajnič Kim in s predsednikom ČS Sostro Igorjem Koprivnikarjem odprl renovljeno malo igrišče pri OŠ Sostro, ki zdaj ponuja veliko modernih in varnih igral, na katerih skozi celo leto porabljajo svojo odvečno energijo najmlajši učenci. Po videnem sodeč, jim je najbolj všeč »гнездо«.

Maruša Babnik

»Šivali smo ... in šivali«

Obdobje, v katerem smo se znašli sredi marca 2020, boj s koronavirusom, bo ostalo zapisano v zgodovini še za več prihajajočih generacij. Kmalu po razglasitvi zaprtja vrtcev in šol se je dobrodelni akciji Vrtca Pedenjped Ljubljana pridružilo tudi Društvo podeželja Lipoglav. Poziv k sodelovanju pri šivanju pralnih zaščitnih mask smo razposlali med svoje člane in sledilce. Akciji se je pridružilo 17 članov društva in 64 prostovoljcev. Združeni v sodelovanju smo postali zelo uspešni in začeli dosecati številke, ki so nam bile sprva povsem nepredstavljive. Med epidemijo smo izdelali in donirali 8.108 pralnih zaščitnih mask.

Za pomoč pri izvedbi akcije se ob tej priložnosti iz srca zahvaljujemo vsem sodelujočim. Velika zahvala gre tudi Mestni občini Ljubljana, Četrtni skupnosti Sostro in Rotary Slovenija. Akcije se bomo spominjali po srčnosti številnih.

Društvo podeželja Lipoglav

Rožnate pletenine

V oktobru smo pozornost namenili ozaveščanju in boju proti raku na dojkah. V sodelovanju z združenjem Evropa Donna Slovenija smo ovili drevo pred Zadržnim domom Zadvor v rožnate pletenine, da bi tudi tako ozaveščali javnost o tej zahrbtni bolezni, ki ne izbira let.

Hvala vsem pridnim in zelo spretnim rokam iz Društva deklet in žena Ljubljana Moste - Polje za izjemen odziv in sodelovanje.

Mateja Lovše Matos

Sedmošolci OŠ Sostro na Zmajevem karnevalu

Na pustno soboto smo se sedmošolci podali na ljubljanski Zmajev karneval. Sončen dan nas je radostne pospremil v družbo kurentov, laufarjev, škoromatov in drugih tradicionalnih slovenskih pustnih šem. Skupaj z drugimi ljubljanskimi šolarji smo po mestnih ulicah preganjali zimo in klicali pomlad.

Predstavili smo se z masko na temo arabske pravljice iz ene najbolj znanih zbirk Tisoč in ena noč. Šeherezada si je s pravljico Aladinova čudežna svetilka še za eno noč podaljšala življenje, sedmošolce pa je navdihnili, da so si jo izbrali za nastop na Zmajevem karnevalu. Barvite, bogato okrašene orientalske preproge so Aladina nosile po ljubljanskih ulicah v družbi črnolase princese Jasmine. Družbo jima je delal iz svetilke pobegli dobri duh, ki drugo za drugo uresničuje še tako zahtevne želje. Ob Aladinu se je nagajivo smehljala njegova opica, na princeso Jasmino pa je budno pazil njen tiger. Zadnjo soboto letošnjih zimskih počitnic, ko je bila šola še vsa tiha in je umita čakala na ponedeljkov direndaj, so se učenci v okviru interesne dejavnosti pustovanje srečali že v zgodnjem jutru. Čakali so jih oblačenje kostumov, urejanje priček, ličenje in plesna vaja. Kako urejeni in pripravljeni na resen pomenek z botro zimo smo se prikladli za zmajev rep v ljubljanski povorki, si pogledjte kar sami.

Katarina Leban Škoda

Za »lepšo Ljubljano 2020«

Zaradi izredno resnih razmer, zaradi možnega prenosa okužb in na podlagi vseh priporočil ter ukrepov vlade RS za zajezitev in preprečevanje širjenja okužbe s covidom 19 smo načrtovano čistilno akcijo »ZA LEPŠO LJUBLJANO 2020« za soboto, 28. marca 2020, ODPOVEDALI. Čeprav zaradi epidemije koronavirusa letos akcije nismo mogli izpeljati v običajni obliki, pa smo v preteklih tednih dodobra spoznali našo ČS Sostro in priznati si moramo, da do narave nismo najbolj prijazni. Na pobudo župana MOL, g. Zorana Jankovića, smo kljub pomislekom 29. aprila vseeno organizirali čistilno akcijo. Ob 9. uri so predstavniki društev prevzeli na sedežu ČS Sostro vreče, rokavice in zaščitne maske in se odpravili na že prej dogovorjen teren čiščenja. Vreme nam na ta dan ni bilo naklonjeno, saj nas je ves čas spremljal dež, pa vendar se je zbralo v nižinskem delu ČS Sostro 107 udeležencev, v hribovskem delu pa 45 predstavnikov društev in krajanov. Nabrali smo veliko nesnage. Javno podjetje Voka Snaga je, tako kot vsako leto, poskrbelo za odvoz na deponijo. Po akciji ni bilo običajne malice in druženja, kar pa bomo nadomestili, ko se bo stanje normaliziralo. Dejstvo je, da naenkrat ne moremo spremeniti miselnosti ljudi, če pa ne bomo storili ničesar, bomo uničili okolje, v katerem živimo, delamo in v katerem bodo živeli naši zanamci. Ob svetovnem dnevu okolja (5. junij) želim, da bi vsak pri sebi naredil majhno spremembo in svet bo lepši v vseh pogledih.

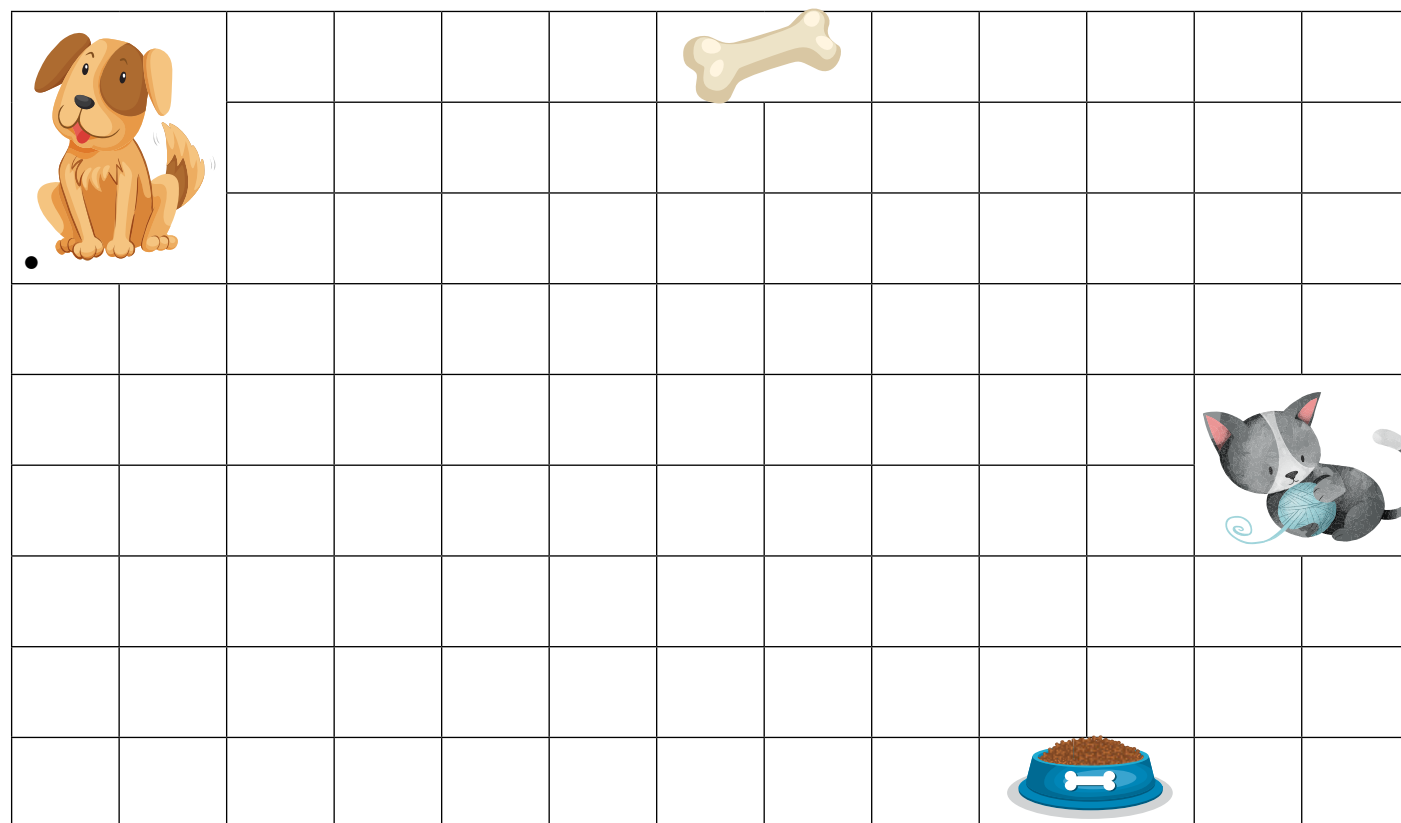
Mojca Eržen, predsednica TD Zadvor

Za najmlajše

Kaj išče kuža?

Začni pri piki.

↓	→	↓	→	↑	←	↑	→	↑
1	2	3	5	2	3	2	2	1

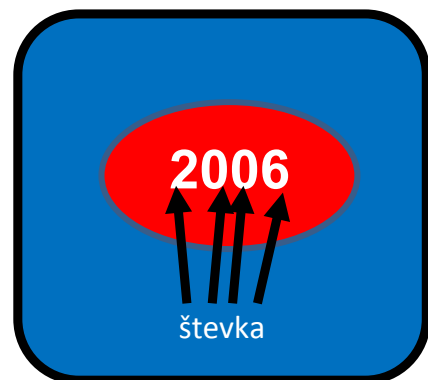
Matematična navihanka

Tajnik je iz arhiva vzel dokument z datumom **24. 8.**

2006. Takoj je opazil, da so vsa števila v datumu soda.

To pa še ni vse. Pravzaprav so sode čisto vse številke!

Kdaj so bile nazadnje v zapisu datuma vse številke lihe?

Vir: Matematika 4, SDZ za matematiko v četrtem razredu OŠ, MK, Ljubljana

Vabilo k ustvarjanju

Vabimo vas, da spoznate škratka Pugija, si ga dobro ogledate in narišete. Izdelek nam pošljite na naslov Društvo podeželja Lipoglav, Mali Lipoglav 3a, 1293 Šmarje - Sap ali na elektronski naslov dp.lipoglav@gmail.com. Veseli bomo vaših ustvarjalnih umetnin in morda se ravno vaša podoba našega gozdnega, igrivega škratka znajde na prihajajoči novi majici **POHODA POD PUGLEDOM** (12. 9. 2020).

